

Diarienummer: KS 2023/0261-7

Hållbarhets- bokslut 2022

Varberg visar vägen

Beslutad av kommunfullmäktige den 20 juni 2023

22



VARBERGS
KOMMUN

[Klicka här för att se innehållsförteckningen](#) ➔

Innehåll

Förord.....	3	Nyckeltal för att följa vår utveckling.....	6	Bedömning av hållbarhetsmålen 2022.....	8
Varberg visar vägen.....	4	Utmaningar och möjligheter som påverkar vårt arbete.....	7	Fortsatt arbete mot ett hållbart Varberg....	49
De tre hållbarhetsinriktningarna och hur vi bedömer resultaten.....	5				

Hållbarhetsinriktning:

Livskraftiga ekosystem

Varbergs kommun bidrar till att minska förekomsten av gifter i ekosystemen lokalt och globalt.....	9	Varberg är föregångare inom förnybar och återvunnen energiproduktion.....	23	Varberg erbjuder en attraktiv och hållbar livsmiljö där människor trivs, stannar kvar och flyttar in.....	34
I Varbergs kommun ger maten minsta möjliga påverkan på ekosystem och klimat.....	12	Varbergs kommun utmärker sig inom effektiv energianvändning och stimulerar aktivt energismarta livstilar.....	26	Varberg har västkustens bästa förutsättningar för en hälsosam livsstil.....	37
Varberg bevarar och utvecklar ekosystemtjänsternas funktion och kvalitet.....	15	I Varberg bygger vi resurseffektivt med giffria material.....	27	I Varberg har alla invånare möjlighet att finna en meningsfull sysselsättning.....	40
Varberg minimerar klimatpåverkan från resor och transporter.....	18	Våra konsumtionsmönster rättar sig efter naturens resurser och kretslopp.....	31	Varberg är ett rättvist och inkluderande samhälle.....	44

Hållbarhetsinriktning:

Hållbar resursanvändning

Hållbarhetsinriktning:

Välmående samhälle

Varberg erbjuder en attraktiv och hållbar livsmiljö där människor trivs, stannar kvar och flyttar in.....	34	Varberg har västkustens bästa förutsättningar för en hälsosam livsstil.....	37	I Varberg har alla invånare möjlighet att finna en meningsfull sysselsättning.....	40	Varberg är ett rättvist och inkluderande samhälle.....	44	Varberg är en magnet för kreativa människor med hållbara verksamheter.....	47
---	----	---	----	--	----	--	----	--	----

Klickbar PDF För att göra läsningen enklare finns det möjlighet att klicka på ► för att komma till det avsnitt eller länkar du vill . Under varje enskild målbild finns också möjlighet att klicka sig vidare till nyckeltalen eller tillbaka ◀ hit till innehållsförteckningen.

Förord

Varberg är en attraktiv plats där många vill leva, jobba och studera. När vår kommun växer måste vi se till att det sker på ett hållbart sätt. Vi behöver värna om det som gör Varberg attraktivt och se till att kommande generationer också får ett gott liv. Vi behöver ta ansvar i klimatomställningen och bygga ett välmående samhälle. Ambitionen i våra lokala hållbarhetsmål är att inspirera andra och skapa förutsättningar för invånare och näringsliv att agera hållbart och ansvarsfullt.

Varbergs kommun vill och ska arbeta för en hållbar framtid där både stad och landsbygd utvecklas. Vi vet inte i detalj hur resan framåt ser ut men säkert är att vi behöver främja kreativitet och innovation. På det sättet kan kommunen skapa rätt förutsättningar för utveckling hos näringsliv, föreningsverksamhet och kulturliv. Vi ser med glädje ett stort engagemang från näringslivet som många gånger går före och visar vägen. För ett starkt och konkurrenskraftigt näringsliv även i framtiden behöver vi tillsammans driva omställningen mot ett klimatneutralt, cirkulärt och hållbart samhälle.



Vi behöver agera klokt och vara uthålliga och långsiktiga i vårt arbete genom att de beslut vi fattar är i linje med vår hållbarhetsagenda. Tillsammans med våra grannkommuner och med regionala aktörer kan vi arbeta för att nå hållbarhetsmålen.

Vårt årliga hållbarhetsbokslut är kommunens sätt att visa vad vi gör bra men även vad som kan och ska bli bättre. Bokslutet är grunden för ett systematiskt arbetssätt för vår organisation och ger möjlighet, för den som vill, att följa vår resa mot ett hållbart samhälle.

Ann-Charlotte Stenkil, kommunstyrelsens ordförande (M)



Varbergs kommun har nu för tredje gången tagit fram ett hållbarhetsbokslut där vi följer upp hur väl vår organisation lyckas med att nå lokala hållbarhetsmål och bidra till Agenda 2030.

Hållbarhetsbokslutet hjälper oss att få en samlad bild av vårt hållbarhetsarbete, sprida goda exempel och synliggör vad vi behöver göra för att bli ännu bättre.

Även om utmaningarna är globala är lösningarna oftast lokala, därför behöver Varbergs kommun göra sin del för att den målsättning vi delar med resten av världen ska bli verklighet. Som kommun har vi en viktig roll i genomförandet av de globala målen. Flera av våra grunduppdrag, så som skola, omsorg och samhällsplanering, är direkt eller indirekt kopplade till genomförandet av Agenda 2030:s delmål.

Under året har organisationen tagit kliv framåt för ett mer systematiskt hållbarhetsarbete. I samarbete med invånare, näringsliv och föreningar behöver vi nu utveckla det vidare. Hållbarhet skapas gemensamt med andra och är ett gemensamt ansvar för alla. De utmaningar som världen står inför kan ingen hantera ensam. Alla i samhället behöver vara med för att göra de förändringar som krävs. Med visionens ledord nytänkande, framåtanda, kunskap och mod behöver vi tillsammans fortsätta arbetet för en hållbar utveckling av Varberg som västkustens kreativa mittpunkt.

Carl Bartler, kommundirektör

Varberg visar vägen

En värld utan fattigdom och hunger. Rena hav och hållbar energi. En framtid där vi bekämpat klimatförändringar och våra samhällen är jämställda, fredliga och inkluderande. En hållbar värld för alla – det är vad de globala målen och Agenda 2030 handlar om.

Här kan du läsa mer om Agenda 2030:
[Globala målen – För hållbar utveckling](#)

I Varbergs kommun har vi översatt de globala målen och Agenda 2030 till lokala hållbarhetsmål, "Hållbarhetsmål 2017–2025", som antogs av kommunfullmäktige år 2016. Hållbarhetsmålen tydliggör vad kommunkoncernen behöver fokusera på för att nå de globala målen.

Vår ambition är att Varberg ska bli ett föredöme och inspirationskälla i arbetet för en hållbar utveckling. Kommunen har en viktig roll att visa vägen och skapa förutsättningar för alla som bor och verkar här att agera hållbart och ansvarsfullt. Tillsammans med resten av samhället ska vår organisation fortsätta skapa ett uthålligt och välmående Varberg.

Ett årligt hållbarhetsbokslut

Hållbarhetsbokslutet är en uppföljning av våra lokala hållbarhetsmål och gör det möjligt att följa resan mot ett hållbart samhälle. Här kan du varje år läsa mer om vad vi gör bra och vad vi kan göra bättre. Bokslutet är ett komplement till kommunens ordinarie årsredovisning – en särskild fördjupning just för arbetet mot en hållbar utveckling. Hållbarhetsbokslutet för 2022 är det tredje i ordningen – tidigare har hållbarhetsbokslut tagits fram för 2020 och 2021.

Hållbarhetsnätverket tar fram bokslutet

Hållbarhetsbokslutet är resultatet av ett årligt analysarbete i kommunens koncerngemensamma hållbarhetsnätverk, där representanter för kommunens olika verksamheter ingår. Detta breda deltagande i analysprocessen är viktigt för en välgrundad analys och ett innehåll som speglar hela organisationens arbete. Varje hållbarhetsmål följs upp med hjälp av nyckeltal, omvärldsbevakning och rapportering från förvaltningar och kommunala bolag. Det kombineras sedan med kunskap och kompetens från organisationen om varför våra resultat ser ut som de gör – vad vi gör bra och vad vi kan göra bättre.

Så här använder vi resultatet

Det är lätt att bli överväldigad av allt vi skulle kunna göra bättre. Mellan boksluten arbetar vi med det som kommer fram, för att prioritera mellan satsningar och åtgärder och hitta konkreta sätt att ta ytterligare steg mot hållbarhetsmålen.

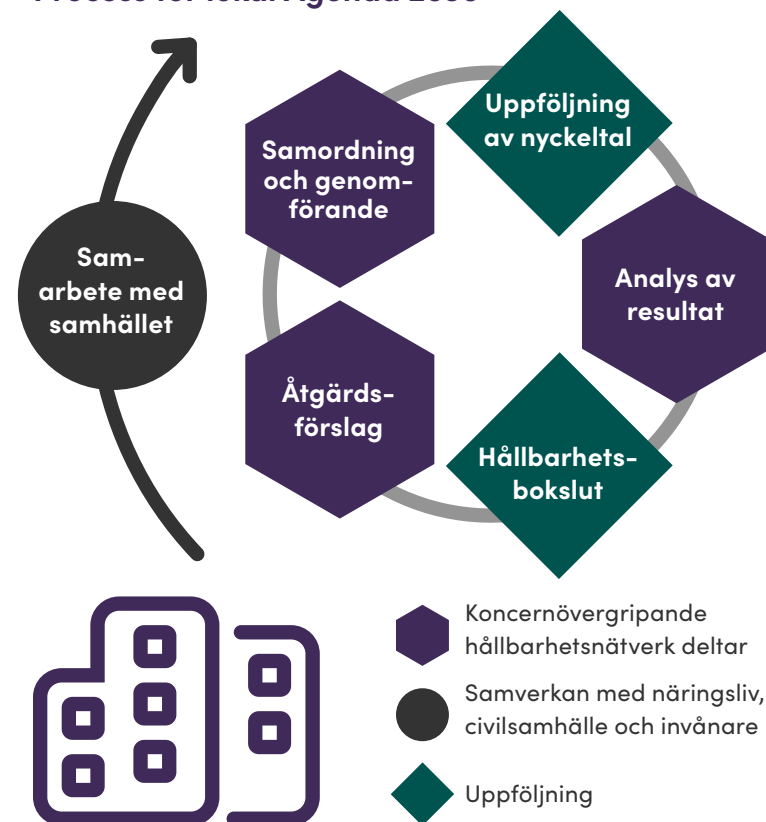
Det som lyfts under målbildernas rubrik Vad kan vi göra bättre? synliggör vad varje verksamhet skulle kunna bidra med. Punkterna ska inte ses som uppdrag till nämnder och styrelser från kommunfullmäktige.

Tillsammans mot Agenda 2030 – vårt arbetssätt!

Vårt hållbarhetsbokslut är del av ett lärande arbetssätt som hjälper oss att fortsätta kraftsamla mot ett hållbart Varberg – både inom den egna organisationen och på sikt även tillsammans med andra. Vårt arbetssätt utformas och förändras i takt med att vi lär oss nytt och utvecklas i vårt samlade hållbarhetsarbete.

För att vi ska nå våra hållbarhetsmål framöver krävs mer gränsöverskridande samarbete inom kommunens organisation. Vi behöver utveckla och förstärka samordningen, kunskapsdelningen och kompetensutvecklingen inom hållbarhetsfrågorna. Samtidigt behöver vi fortsätta med vårt uppföljnings- och analysarbete – en viktig pusselbit i arbetet med att hitta konkreta aktiviteter som leder till att Varberg förflyttar sig mot de lokala hållbarhetsmålen, de globala målen och Agenda 2030.

Process för lokal Agenda 2030



De tre hållbarhetsinriktningarna och hur vi bedömer resultaten

Livskraftiga ekosystem

Inriktningen anger målbilden för den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling. Ekologisk hållbarhet är en förutsättning för såväl social som ekonomisk hållbarhet och handlar om att långsiktigt bevara vattnens, jordens och ekosystemens produktionsförmåga.

Livskraftiga ekosystem 

Hållbar resursanvändning

Inriktningen anger målbilden för den ekonomiska dimensionen av hållbar utveckling och tydliggör att frågan om resurshantering är avgörande för att lyckas i arbetet med de övriga inriktningarna. Ekonomisk hållbarhet handlar om att på lång sikt hushålla med mänskliga och materiella resurser.

Hållbar resursanvändning 

Välmående samhälle

Inriktningen anger målbilden för den sociala dimensionen av hållbar utveckling och beskriver ett samhälle där människor inte systematiskt hindras från att tillgodose sina behov, både ur ett globalt och lokalt perspektiv. Social hållbarhet når vi genom att bygga ett långsiktigt stabilt och dynamiskt samhälle där grundläggande mänskliga behov uppfylls.

Välmående samhälle 

Av kommunfullmäktige tidigare beslutade hållbarhetsinriktningar

"Naturen med sin fantastiska mångfald och myller av liv ska värnas för sitt egenvärde och för människans skull. Varberg ska långsiktigt bevara och stärka de lokala ekosystemen och verka för ett hållbart nyttjande av ekosystemtjänster globalt."

"I Varberg ska vi leva resurssnålt och sträva efter slutna kretslopp. Resursanvändning ska ske med minsta möjliga miljöpåverkan i ett livscykelperspektiv."

"I Varberg ska ges förutsättningar för människor att må bra. Vi tar ett gemensamt ansvar för att vår välfärd och samhällsutveckling inte sker på bekostnad av andra människor eller miljön."

Bedömning av måluppfyllelse

Bedömning av måluppfyllelsen för varje hållbarhetsmål är gjord utifrån en tregradig skala:



1. **Stark utveckling** i målarbetet och på god väg mot måluppfyllelse.



2. **Utveckling** inom vissa områden och en bit på väg mot måluppfyllelse.



3. **Svag utveckling** i målarbetet och långt kvar till måluppfyllelse.

Nyckeltal för att följa vår utveckling

Hållbarhetsbokslutet är resultatet av ett analysarbete genomfört i kommunens koncerngemensamma hållbarhetsnätverk. För att nätverket över tid ska kunna följa utvecklingen tar analysarbetet stöd av en uppsättning nyckeltal som visar på kommunens resultat.

I samband med det första hållbarhetsbokslutet gjordes ett första urval av nyckeltal. Inför varje nytt hållbarhetsbokslut utvärderar vi nyckeltalen för att säkerställa att de är aktuella och relevanta.

Kolada – en databas för jämförelser med andra kommuner

Många av bokslutets nyckeltal kommer från den nationella databasen Kolada. Kolada samlar ett urval av nyckeltal som stöd för kommuners och regioners genomförande av Agenda 2030. Här kan kommuner och regioner se hur det lokala arbetet ligger till i förhållande till riket, samt hur utvecklingen har sett ut över tid. Nyckeltalen revideras årligen. Det är Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) som har tagit fram nyckeltalen i samråd med SCB, Agenda 2030-delegationen och ett antal kommuner och regioner.

För flertalet av hållbarhetsmålen görs bedömningen av måluppfyllelse med stöd av Agenda 2030-nyckeltal från Kolada. Under varje mål finns också information om vilka övriga nyckeltal i Kolada som använts som underlag. För den som vill är det möjligt att följa en länk till databasen för att se nyckeltal, trender och jämföra Varbergs resultat med andra kommuner.

I Kolada används färgerna rött, gult och grönt för att visa hur ett resultat ligger till jämfört med andra. För varje nyckeltal rangordnas alla kommuner efter sina resultat. Notera att varje kommun har unika förutsättningar – inom vissa målbilder kan det vara utmanande att vara bland de bästa medan det inom andra målbilder kan vara enklare.

Grön	Resultatet för kommunen hör till landets bästa 25%
Gul	Resultatet för kommunen hör till landets mittersta 50%
Röd	Resultatet för kommunen hör till landets sämsta 25%

Sveriges ekokommuners gröna nyckeltal

Varbergs medlemskap i Sveriges ekokommuner gör det möjligt att följa kommunens miljöarbete genom 12 gröna nyckeltal och jämföra med andra svenska ekokommuner. Även dessa nyckeltal har använts som underlag i analysarbetet i årets hållbarhetsbokslut.

Nyckeltal från organisationen

Data från [Kolada](#) och från Trafikanalys databas [Trafa](#) har kompletterats med nyckeltal och resultatindikatorer från våra egna verksamheter. Våra egna nyckeltal är en del av årlig uppföljning inom organisationen i andra sammanhang. I detta sammanhang ger nyckeltalen oss möjlighet att följa utvecklingen mot våra lokala hållbarhetsmål. Några nyckeltal från föregående år kan skilja sig mot talen i årets rapportering då de blivit justerade efter kvalitetsgranskning av data. I de fall siffror inom ett nyckeltal inte är jämförbara finns kommentarer i tabellerna.

Två nya nyckeltal

I år finns två nya nyckeltal i hållbarhetsbokslutet:

- Det första nya nyckeltalet återfinns i målbilden Varberg bevarar och utvecklar ekosystemtjänsternas funktion och kvalitet. Nyckeltalet heter krontäckning av träd i tätorter och vi tar fram det inom vår verksamhet inom geografisk information och kartproduktion. Nyckeltalet ger oss möjlighet att över tid följa hur vi anpassar Varbergs tätort till ett förändrat klimat.
- Det andra nya nyckeltalet hör till målbilden Varberg har västkustens bästa förutsättningar för en hälsosam livsstil och handlar om psykiskt välbefinnande, ett viktigt område som är angeläget att följa över tid.

Några borttagna eller förändrade nyckeltal

Flera av Koladas nyckeltal uppdateras inte längre. Några av dessa nyckeltal har valts bort i årets uppföljning:

- I målbilden Varberg minimerar klimatpåverkan från resor och transporter har nyckeltalen kring fordon i kommunorganisationen och i kommunen blivit färre. Ett av nyckeltalen har ersatts av motsvarande data från Trafa i stället för Kolada.
- I målbilden Varbergs kommun utmärker sig inom effektiv energianvändning har nyckeltal för slutanvändning av energi och el inom det geografiska området tagits bort. Skälet är att ett mer elektrifierat samhälle ger en högre slutanvändning. Att då, som tidigare, sträva efter en minskning är inte relevant ur ett klimatperspektiv.

Utmaningar och möjligheter som påverkar vårt arbete

Förändringar och händelser i omvärlden – både globalt och lokalt – påverkar våra möjligheter att nå hållbarhetsmålen. I detta avsnitt presenterar vi några av de utmaningar som påverkar vårt hållbarhetsarbete.

Läs gärna mer om Varbergs utmaningar i stort på vår tema-webb:

[Analys 2023 – Nuläge och omvärld](#)

Ett växande Varberg

Vår befolkning ökar stadigt och Varberg behöver växa hållbart genom att vi säkerställer en attraktiv och hållbar livsmiljö, inte bara goda bostadsmiljöer. Här är det viktigt att vi fortsatt tillhandahåller god kommunal service: förskolor, skolor, särskilda boenden men även anläggningar för kultur och idrott. Utomhusaktiviteter och friluftsliv behövs så att våra invånare kan må bra. Det växande Varberg innebär också att vi behöver ta ansvar i klimatomställningen och vara rädda om våra naturresurser ur ett långsiktigt perspektiv. I ett ekonomiskt perspektiv behöver Varberg växa i takt – på ett sätt som ger mesta möjliga nytta för kommunens investeringar.

Lågkonjunktur, inflation och energikris påverkar oss i Varberg genom höga priser på livsmedel, byggmaterial och energi. Kostnadsökningar kan påverka vår verksamhet och de investeringar vi behöver göra för att kunna växa på ett hållbart sätt. Det finns en risk för att åtgärder som är lönsamma på lång sikt inte genomförs eftersom de kan innebära en högre kostnad initialt. Vi behöver också ha en beredskap för att det kan uppstå brist på sådant som vi behöver.

Ett förändrat klimat

Växthuseffekten ger en varmare värld och vi märker redan av det förändrade klimatet. Vårt sätt att leva är en del av problemet och vi behöver därför vara en del av lösningen. Att vi lokalt minskar våra utsläpp av växthusgaser bidrar till målpuffyllelse även på nationell och global nivå. Med hjälp av vår framräknade [koldioxidbudget](#) kan vi se läget i Varberg och omfattningen av de åtgärder som behövs.

Samtidigt som vi arbetar för att minska uppvärmningen av planeten behöver vi rusta oss för de klimatförändringar som redan sker och oundvikligen kommer att ske. Vi behöver få mer kunskap om hur vår verksamhet och våra invånare påverkas. Vi behöver anpassa våra fastigheter och våra tätorter så att risken för skador vid extrema väderhändelser minimeras. Vi behöver också minimera riskerna för att särskilt sårbara grupper – barn, äldre och riskgrupper – far illa. Alla kommunens verksamheter behöver vara en del av arbetet med klimatanpassning.

Allvarligt läge för den biologiska mångfalden

Över hela världen pågår en utarmning av den biologiska mångfalden, vilken är grundläggande för att våra ekosystem ska fungera och kunna ge oss mat och vatten. Denna pågående kris kallas även för det sjätte massutdöendet. Klimatförändringarna snabbar på denna utveckling. Detta sker även i Sverige och de problem vi idag ser med invasiva arter, skadedjur och sjukdomar kommer att öka. Alla kommunens verksamheter behöver bidra i arbetet att säkra den biologiska mångfalden.

Folkhälsa och åldrande

Vi har en åldrande befolkning, vilket gör att vi behöver hitta arbetssätt som gör att välfärden räcker till. Vi behöver även hitta sätt att minska äldres och andra isolerade gruppers upplevda ensamhet.

En annan utmaning är att många invånare är alltför stillasittande. Vi behöver främja fysisk aktivitet i vardagen, som en viktig del av en hälsosam livsstil.

Vad gäller psykisk hälsa kan vi konstatera att det psykiska välbefinnandet är fortsatt högt men ojämnt fördelat. Det är främst kvinnor, unga och personer med låg inkomst som upplever psykiska besvär. Resultatet från årets LUPP-resultat (Lokal uppföljning av ungdomspolitiken) visar att barn och unga inte upplever negativ påverkan på det psykiska måendet kopplat till covid-19-pandemin. Däremot ser vi en generell nedåtgående trend när det gäller ungas psykiska hälsa. Den psykiska hälsan är inte ett tydligt utpekade område i våra lokala hållbarhetsmål men är en viktig fråga.

Det demokratiska underskottet

I vårt samhälle, både lokalt och nationellt, är tilliten till andra människor och till myndigheter generellt hög. Samtidigt är tilliten lägre i vissa grupper i utanförskap. Människors tillit till myndigheter är grundläggande för ett demokratiskt och fungerande samhälle. Grupper som är i ett utanförskap kan vi inte nå utan tillit. Vi behöver därför arbeta med inkludering och vara transparenta i vårt arbete. Genom att bjuda in till dialog ökar vi dessutom chansen att människor vill engagera sig politiskt. Detta är särskilt viktigt för gruppen barn och unga där vi i årets LUPP-resultat kan se en nedåtgående trend i vilja och upplevd möjlighet att påverka.

Bedömning av hållbarhetsmålen 2022

Livskraftiga ekosystem

Ekologisk hållbarhet



Varbergs kommun bidrar till att minska förekomsten av gifter i ekosystemen lokalt och globalt ➤



I Varbergs kommun ger maten minsta möjliga påverkan på ekosystem och klimat ➤



Varberg bevarar och utvecklar ekosystemtjänsternas funktion och kvalitet ➤



Varberg minimerar klimatpåverkan från resor och transporter ➤

Hållbar resursanvändning

Ekonomisk hållbarhet



Varberg är föregångare inom förnybar och återvunnen energiproduktion ➤



Varbergs kommun utmärker sig inom effektiv energianvändning och stimulerar aktivt energismarta livstilar ➤



I Varberg bygger vi resurseffektivt med giftfria material ➤



Våra konsumtionsmönster rättar sig efter naturens resurser och kretslopp ➤

Välmående samhälle

Social hållbarhet



Varberg erbjuder en attraktiv och hållbar livsmiljö där människor trivs, stannar kvar och flyttar in ➤



Varberg har västkustens bästa förutsättningar för en hälsosam livsstil ➤



I Varberg har alla invånare möjlighet att finna en meningsfull sysselsättning ➤



Varberg är ett rättvist och inkluderande samhälle ➤



Varberg är en magnet för kreativa människor med hållbara verksamheter ➤



Varbergs kommun bidrar till att minska förekomsten av gifter i ekosystemen lokalt och globalt

Bedömningen av målbilden görs med hjälp av nyckeltal, omvärldsbevakning och rapportering från förvaltningar och kommunala bolag.



Bedömning av målet

Bedömningen är oförändrad jämfört förra årets hållbarhetsbokslut. Det krävs flera insatser inom olika delar av verksamheten för att nå målet. Ett politiskt uppdrag om kemikalieplan tillkom förra året.

Fokusområden

Inom målbilden arbetar vi med följande fokusområden:

- Främja ekologisk odling lokalt och globalt
- Välja miljömärkta produkter
- Minska användningen av skadliga kemikalier
- Identifiera och åtgärda föroreningar och utsläppskällor
- Arbeta för att skapa giftfria livsmiljöer såväl inom- som utomhus

Vad gör vi bra?

- Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen genomför tillsyn med god effekt i stora projekt som berör förorenade områden genom att ha många tillsynsmöten och en kontinuerlig dialog.
- VIVAB arbetar för att minska föroreningar uppströms (vad gäller avloppsvatten, dagvatten och råvatten) och med att minska mängden kemikalier i avloppsreningsverken.
- Varbergs Fastighets AB genomför miljöronder i byggentreprenader och registrerar byggvaror i den digitala loggboken SundaHus Miljödata, en databas som möjliggör medvetna materialval.
- Serviceförvaltningen städar lokaler främst med torra och fuktade städmetoder, med så lite kemiska produkter som möjligt.
- Hamn- och gatuförvaltningen använder inte kemiska bekämpningsmedel vid skötsel av grönområden och har nästan helt ersatt kemiska bekämpningsmedel med biologiska medel (främst nyttodjur) i kommunens växthus. Numera används kemiska medel 1-2 gånger/år jämfört med 20-30 ggr/år för sju år sedan.
- I kommunens inköpssystem är det lätt att välja miljömärkta produkter eftersom de är märkta med en särskild symbol.

Nytt för 2022

- Hamn- och gatuförvaltningen har i samarbete med Trafikverket färdigställt sluttäckningen av Lassabackadeponin, för att minska spridningen av föroreningar till Getteröns naturreservat och Västerhavet.
- Vivab är klara med sluttäckningen av Veddiges deponi. Syftet med projektet var att minska deponins miljöpåverkan på omgivningen.
- Varbergs Fastighets AB har köpt in ett kemikaliehanteringssystem i syfte att minska andelen miljö- och hälsoskadliga produkter inom fastighetsförvaltningen.



Varbergs kommun bidrar till att minska förekomsten av gifter i ekosystemen lokalt och globalt

Vad kan vi göra bättre?

I vårt arbete med att minska förekomsten av gifter i ekosystemen lokalt och globalt kan vi göra följande bättre:

- I kommunen finns 65 nationellt utpekade riskobjekt inom förorenade områden som ska vara genomgångna till 2050. En handlingsplan för detta arbete behövs.
- Vi behöver ta fram en åtgärdsplan för kommunal förorenad mark. Det finns en handlingsplan för nedlagda deponier i Varbergs kommun, men inte för övriga förorenade områden.
- Vi kan utveckla kommunövergripande samordning, styrning och uppföljning av målområdet. Ett viktigt verktyg för att komma framåt är en kemikalieplan, som även kan vara kravspecifikation vid upphandlingar.
- Vi kan ställa högre miljökrav i ramavtal och upphandlingar, exempelvis genom att miljöcertifiera alla nya kommunala fastigheter.
- När vi planerar och bygger behöver vi göra livscykelanalyser för att förstå byggnationens samlade miljö- och klimatpåverkan ur ett livscykelperspektiv.
- Vi behöver skapa ett system för uppföljning av hur ofta vi väljer miljömärkt vid inköp. Alla verksamheter kan bli mer konsekventa i sina val.

- Vi kan samordna oss bättre när det gäller byggnation och förvaltning av konstgräsplaner och deras granulat, för att undvika utsläpp av föroreningar.
- Erfarenheter från ett utsläpp av diesel våren 2022 visar på att vår krishantering för utsläpp på kommunal mark/vatten behöver förbättras.
- Vi kan i större utsträckning upphandla ekologiska varor (se även nästa målbild).

Hållbarhet i praktiken

Exempel på hur Varbergs kommun arbetar med de lokala hållbarhetsmålen i praktiken:

[Lassabackadeponin omvandlas till ett naturområde](#)

Koppling till de globala målen

Det lokala målet **Varbergs kommun bidrar till att minska förekomsten av gifter i ekosystemen lokalt och globalt** grundar sig i följande Agenda 2030-mål



Mål 2: Ingen hunger



Mål 3: God hälsa och välbefinnande



Mål 6: Rent vatten och sanitet för alla



Mål 11: Hållbara städer och samhällen



Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion



Mål 14: Hav och marina resurser



Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald



Varbergs kommun bidrar till att minska förekomsten av gifter i ekosystemen lokalt och globalt

Nyckeltal Kolada (Här visas exempel på nyckeltal som analysen baserats på. Fler nyckeltal finns på kolada.se.)

Agenda 2030	Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022
Mål 2	Ekologiskt odlad åkermark, andel (%)	18,8	17,5	18,7	18,6	18,7
Mål 12	Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	34	35	33	34	-

Nyckeltal Varbergs Fastighets AB

	2018	2019	2020	2021	2022*
Andel A- och B-klassade produkter (BSAB-koder E-N och Z) i Sunda Hus.	95%	89%	84%	90%	-

* Data saknas på grund av att inga nyproduktionsprojekt avslutats 2022.

Läs mer om nyckeltalen

För analys av målbilden har nyckeltal från Kolada för globala målen 2, 3, 6 och 12 använts som underlag. Analysen har även tagit stöd av nyckeltal för uppföljning av Sveriges miljömål under fliken "Miljö och Klimat". Läs mer på kolada.se

Varbergs medlemskap i Sveriges Ekokommuner gör det möjligt att följa kommunens miljöarbete genom 12 gröna nyckeltal. I denna målbild är nyckeltalen 8a, 8b och 8c särskilt intressanta. Läs mer på miljobarometern.se



I Varbergs kommun ger maten minsta möjliga påverkan på ekosystem och klimat

Bedömningen av målbilden görs med hjälp av nyckeltal, omvärldsbevakning och rapportering från förvaltningar och kommunala bolag.

Bedömning av målet

Den samlade bedömningen är oförändrad jämfört med förra årets hållbarhetsbokslut. Analysen är fortsatt tvådelad för att skapa tydlighet, då vi ser en stor skillnad i resultatutvecklingen inom målets utpekade fokusområden. De två delarna är:

1. Vårt arbete kring ekologisk och klimatsmart mat
2. Vårt arbete för att värna odling- och jordbruksmark



Resultatutveckling inom ekologisk och klimatsmart mat

Bedömningen är att vi har kommit en bit på väg mot att nå målet. I nuvarande takt och med pågående arbete förväntas ingen förändring av måluppfyllelse. Förändringar i vår omvärld kan göra att ekologisk odling minskar framöver, vilket kan påverka vår möjlighet att nå målet. Inför kommande utvecklingsarbete behöver en fördjupad omvärldsanalys göras.

Fokusområden

Inom målbilden arbetar vi med följande fokusområden:

- Välja klimatsmart mat
- Välja ekologiska livsmedel för att minska spridningen av gifter i naturen

Vad gör vi bra?

- I skolor och förskolor har vi två helvegetariska dagar per vecka och varje dag finns ett vegetariskt alternativ i skolan.
- Serviceförvaltningen mäter klimatutsläppen från inköpta livsmedel inom sin verksamhet. 2022 nåddes nämndens uppsatta mål för klimatsmarta livsmedel: 1,8 kg CO₂/kg livsmedel.
- I serviceförvaltningens verksamhet var 92,6 % av de inköpta livsmedlen för kategorin animalier (kött, fågel, ägg och mejeri) från Sverige, år 2022.
- Serviceförvaltningen, förskole- och grundskoleförvaltningen och utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen arbetar utifrån en ambition att andelen ekologiska livsmedel ska vara 35% och 2022 blev resultatet 34%.

(För redovisning av matsvinn, se målbilden Våra konsumtionsmönster rättar sig efter naturens resurser och kretslopp.)

Nytt för 2022

- Inga större förändringar har gjorts under 2022.

Vad kan vi göra bättre?

I vårt arbete med att välja klimatsmart mat och ekologiska livsmedel för att minska spridningen av gifter i naturen kan vi göra följande bättre:

- Vi kan bli bättre på att ställa krav på att mat och fika vid våra möten och konferenser ska vara ekologiskt och vegetariskt.
- Vi kan sätta centrala mål för klimatsmart mat, exempelvis inom det pågående uppdraget om energi- och klimatstrategi.
- Vi kan ha högre ambitioner för ekologiska livsmedel i vår verksamhet än nuvarande 35%. Det nationella målet är 60%.
- Fler nämnder än servicenämnden skulle kunna öka sina inköp av ekologiska livsmedel och börja följa upp det.
- Fler nämnder kan följa servicenämndens exempel och följa upp matens klimatutsläpp för att stimulera en minskning över tid.



I Varbergs kommun ger maten minsta möjliga påverkan på ekosystem och klimat



Resultatutveckling inom att värna odlings- och jordbruksmark

I takt med kommande klimatförändringar kan vår lokala odlings- och jordbruksmark få allt större betydelse och dess värde för biologisk mångfald och livsmedelsproduktion behöver värnas.

Jämfört med förra årets hållbarhetsbokslut är trenden inte längre dalande eftersom vi börjat ta tag i frågan i översiktsplaneringen. Vi har dock fortfarande en svag resultatutveckling och det krävs fler insatser för att nå målet. Med hänsyn till kommunens kraftiga tillväxt förväntas ingen förbättring inom området utan ytterligare insatser.

Fokusområden

Inom målbilden arbetar vi med följande fokusområden:

- Skydda odlingslandskap och jordbruksmark med värde för biologisk mångfald och livsmedelsproduktion.
- Stimulera stadsodling i Varbergs stad och tätorter.

Vad gör vi bra?

- Vi arbetar med jordbruksmarksfrågan i översiktsplaneringen. Vi har gjort särskilda lokaliseringsstudier inom de fördjupade översiktsplanerna för Tvååker, Veddige, Rolfstorp/Skällinge och Kungsäter.

- Varbergs Bostad AB ser till att det vid nyproduktion skapas möjlighet för de boende att odla.

Nytt för 2022

- I det pågående översiktsplanearbetet har en övergripande analys av ekosystemtjänster gjorts, med en värdering av jordbruksmarken i kommunen.

Vad kan vi göra bättre?

I vårt arbete med att skydda odlingslandskap med värde för biologisk mångfald och livsmedelsproduktion samt att stimulera stadsodling, kan vi göra följande bättre:

- Vi behöver se till att den nya översiktsplanen (pågående arbete) ger stöd i hur vi ska säkra framtida jordbruksmark i den fysiska planeringen så att vi inte bygger bort framtida möjligheter till livsmedelsproduktion och självförsörjning. Detta är en viktig beredskapsfråga.
- Vi kan arbeta för att även nya verksamhetsområden planeras på ett mer yteffektivt sätt. Vi kan även se över befintliga områden i syfte att möjliggöra förtätning i form av ökade byggrätter och/eller samplanering av angörings- och parkeringsytor.
- När jordbruksmark diskuteras är det ofta odlingsförmågan som är i fokus. Vi behöver bredda perspektivet till att omfatta hela odlingslandskapet, vilket även inbegriper den biologiska mångfalden i kantzoner, dungar och i betesmarker.

- Vid planläggning av nya flerbostadsområden kan vi planera in odlingsytor.
- Vi behöver bli bättre på att i efterföljande beslut följa planeringsinriktningarna i översiktsplanen.

Koppling till de globala målen

Det lokala målet **I Varbergs kommun ger maten minsta möjliga påverkan på ekosystem och klimat** grundar sig i följande Agenda 2030-mål:



Mål 2: Ingen hunger



Mål 6: Rent vatten och sanitet för alla



Mål 11: Hållbara städer och samhällen



Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion



Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna



Mål 14: Hav och marina resurser



Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald



I Varbergs kommun ger maten minsta möjliga påverkan på ekosystem och klimat

Nyckeltal Kolada (Här visas exempel på nyckeltal som analysen baserats på. Fler nyckeltal finns på kolada.se.)

Agenda 2030	Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022
Mål 12	Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	34	35	33	34	-

Övriga nyckeltal Kolada	2018	2019	2020	2021	2022
Slätteräng*, hektar	74	85	85	87	83
Slätteräng, per total betesmark, andel (%)	1,73	1,97			

*Slätterängar är viktiga livsmiljöer för odlingslandskapets biologiska mångfald. Nyckeltalet följer upp miljökvalitetsmålet Ett rikt odlingslandskap.

Övriga nyckeltal

Jordbruksverkets statistikdatabas:	2018	2019	2020	2021	2022
Total åkerareal, Varberg	24 150	24 132	24 042	23 966	23 886
Total betesmark, Varberg	4 277	4 306	4 234	4 273	4 224

Serviceförvaltningen	Mål	2020	2021	2022
Andel CO ₂ e ^{**} /kg inköpt livsmedel	1,9 kg	1,7 kg	1,8 kg	1,8 kg

**Koldioxidekvivalenter (förkortat CO₂e), är ett mått på utsläppen av växthusgaser. Olika växthusgaser bidrar olika mycket till växthuseffekten. Koldioxidekvivalenter ger ett gemensamt mått för alla olika utsläpp av växthusgaser och deras inverkan på klimatet. Genom att uttrycka växthusgasutsläpp i koldioxidekvivalenter kan man jämföra de enskilda gasernas bidrag till växthuseffekten.

Läs mer om nyckeltalen

För analys av målbilden har nyckeltal från Kolada för mål 2 och 12 använts som underlag. Analysen har även tagit stöd av nyckeltal för uppföljning av Sveriges miljömål under fliken "Miljö och Klimat". Läs mer på kolada.se



Varberg bevarar och utvecklar ekosystemtjänsternas funktion och kvalitet

Bedömningen av målbilden görs med hjälp av nyckeltal, omvärldsbevakning och rapportering från förvaltningar och kommunala bolag.



Bedömning av målet

Bedömningen är oförändrad jämfört förra årets hållbarhetsbokslut. Den samlade bedömningen är att kommunen kommit en bit på väg och att utvecklingen går åt rätt håll. För att nå målet behöver initiativen till nya arbetssätt följas av konkret handling.

Fokusområden

Inom målbilden arbetar vi med följande fokusområden:

- Ta hänsyn till ekosystemtjänsternas biologiska och ekonomiska värde i samhällsplanering
- Utveckla och värna gröna och blå områden och stråk med natur- och rekreationsvärden
- Vid behov vidta biotopvårdande insatser och tillämpa varierad skötsel av naturområden
- Uppnå god ekologisk och kemisk status i vattenmiljön
- Motverka övergödning orsakad av höga halter av kväve och fosfor i mark och vatten
- Skydda befintliga och potentiella vattentäkter för framtida dricksvattenbehov
- Utveckla hållbara dagvattenlösningar
- Använda gröna och blå ytor till att klimatanpassa stad och tätorter

Vad gör vi bra?

- Vi samarbetar kommunövergripande kring ekosystemtjänster, i en strategisk grupp för planering och utveckling av grön- och blåstruktur.
- Kommunen har kartlagt ekosystemtjänster i de flesta pågående planprojekten, samt i utredningen om Gamla spåret i Varbergs tätort.
- Varbergs Fastighets AB tillskapar ekosystemtjänster på skol- och förskolegårdar och Varbergs Bostad AB gör det i bostadsområden.
- Hamn- och gatuförvaltningen anlägger regnbäddar längs gator och sköter grönytor och tätortsnära skogar på nya sätt.
- Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen har genomfört riktade tillsynsinsatser längs utpekade vattendrag för att motverka övergödning och uppnå god ekologisk och kemisk status i vattenmiljön.
- Kommunen ingår i projektet Lokalt Engagemang för Vatten (LEVA), för att stötta halländska lantbrukare i att begränsa näringsläckage som bidrar till övergödning i hav och vattendrag.

Nytt för 2022

- Ett förslag på riktlinjer för ekosystemtjänster och kompensationsåtgärder i samhällsbyggandet har tagits fram och varit på remiss.
- Stadsbyggnadskontoret och hamn- och gatuförvaltningen har börjat arbeta med I-Tree, ett verktyg för att beräkna trädens ekosystemtjänster och ekonomiska värden. Över 700 stadsträd har kartlagts.
- Varberg Energi har inlett ett samarbete med Munkagårdsgymnasiet för att öka den biologiska mångfalden vid bolagets vindkraftsverk och solenergianläggningar i Tvååker.



Varberg bevarar och utvecklar ekosystemtjänsternas funktion och kvalitet

Vad kan vi göra bättre?

I vårt arbete med att bevara och utveckla ekosystemtjänsternas funktion och kvalitet kan vi göra följande bättre:

- Vi behöver färdigställa förslaget till riktlinjer för ekosystemtjänster och kompensationsåtgärder och hitta sätt att arbeta systematiskt, från tidig planering till skötsel av grönområden.
- Vi behöver kommunicera med näringsliv, organisationer och invånare så att de kan bidra till att bevara befintlig natur, skapa nya ekosystemtjänster och öka den biologiska mångfalden.
- Vi kan bli bättre på att ta tillvara gamla träd med höga värden och plantera fler nya träd.
- Vi kan se till att vår skötsel av grönområden bidrar till ökad biologisk mångfald.
- Vi behöver en handlingsplan och resurser för planering och genomförande av bekämpningsinsatser mot invasiva arter.
- Vi kan bli en mer aktiv fastighetsägare och se till att utveckling av ekosystemtjänster blir en del av samtliga projekt.
- Vi behöver starta upp ett strategiskt arbete kring klimatanpassning och ta fram en klimatanpassningsplan.

- Vi kan bli bättre på att skapa multifunktionella dagvattenlösningar och skörda regnvatten vid fastigheter och idrottsytor, för bevattning under perioder av torka.

Hållbarhet i praktiken

Exempel på hur Varbergs kommun arbetar med de lokala hållbarhetsmålen i praktiken:

Viktigt att värna ängarna i staden

Koppling till de globala målen

Det lokala målet **Varberg bevarar och utvecklar ekosystemtjänsternas funktion och kvalitet** grundar sig i följande Agenda 2030-mål:



Mål 6: Rent vatten och sanitet för alla



Mål 11: Hållbara städer och samhällen



Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion



Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna



Mål 14: Hav och marina resurser



Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald



Varberg bevarar och utvecklar ekosystemtjänsternas funktion och kvalitet

Nyckeltal Kolada (Här visas exempel på nyckeltal som analysen baserats på. Fler nyckeltal finns på kolada.se.)

Agenda 2030	Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022
Mål 6	Sjöar med god ekologisk status, andel (%)	32	32	32	32	-
Mål 15	Skyddad natur* totalt, andel (%)	3,7	3,7	3,8	3,8	-

Övriga nyckeltal Kolada	2018	2019	2020	2021	2022
Medelavstånd till skyddad natur*, km	2,4	2,4	2,4	2,3	-

*Med skyddad natur avses område inom nationalpark, naturreservat, naturvårdsområde och biotopskyddsområde.

Övriga nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022**
Krontäckningsgrad i Varbergs tätort (% av yta)	-	-	-	-	13%

**Nyckeltalet är nytt för 2022 och tas fram av Stadsbyggnadskontorets GI-avdelning som ett resultat av datainsamling och analys. En historisk tillbakablick för att se utvecklingen bakåt i tid är troligen möjlig att genomföra.

Krontäckningsgrad visar hur stor andel av en tätort som täcks av trädkronor, både allmän plats och kvartersmark. Nyckeltalet ger en indikation på hur robust en tätort är vad gäller klimatförändringar. Det nationella målet för år 2030 (Naturvårdsverket) är:

- minst 25% krontäckning samt
- 2% ökning jämfört med 2020

Läs mer om nyckeltalen

För analys av målbilden har nyckeltal från Kolada för mål 6 och 15 använts som underlag. Analysen har även tagit stöd av nyckeltal för uppföljning av Sveriges miljömål under fliken "Miljö och Klimat". Läs mer på kolada.se

Varbergs medlemskap i Sveriges Ekokommuner gör det möjligt att följa kommunens miljöarbete genom 12 gröna nyckeltal. I denna målbild är nyckeltal 6 särskilt intressant som underlag. Läs mer på miljobarometern.se



Varberg minimerar klimatpåverkan från resor och transporter

Bedömningen av målbilden görs med hjälp av nyckeltal, omvärldsbevakning och rapportering från förvaltningar och kommunala bolag.

Bedömning av målet

Bedömningen av målbilden är fortsatt tvådelad för att skapa tydlighet, på grund av stor skillnad i resultatutveckling inom målets fokusområden. I år har delarna omformulerats. De två delarna är:

1. Vårt arbete för hållbar mobilitet och transporter inom kommunkoncernen
2. Vårt arbete inom hållbar mobilitet och transporter för Varberg som samhälle



Resultatutveckling inom vårt arbete för hållbar mobilitet och transporter i Varberg som kommunkoncern

Bedömningen är oförändrad. Vi har fortsatt arbetet med att minska våra utsläpp av växthusgaser och är på god väg att nå målet.

Fokusområden

Inom målbilden arbetar vi med följande fokusområden:

- Sikta mot fossilfrihet i kommunens fordonsflotta
- Minska utsläppen från tjänsteresor i Varbergs kommun
- Minska utsläppen från godstransporter till kommunens verksamheter

Vad gör vi bra?

- Det pågår ett aktivt arbete mot en fossilfri fordonsflotta (personbilar och lätta lastbilar under 3,5 ton). Varje fordonsköp utgår från fossilfrihet.
- Servicenämnden har satt ett mål om att 90% av kommunens leasade fordon ska vara fossilfria år 2023, för att nå målet om att vara helt fossilfria 2030. Andelen fossilfria fordon år 2022 uppgick till 84% (kommunen exklusive bolagen). Om dieselfordon som är godkända att tanka drivmedlet HVO (fossilfri diesel) räknas in uppgår siffran till 96%. Även de kommunala bolagen arbetar aktivt med omställning av sina fordonsflottor.
- Kommunen och flera av bolagen tar fram klimatbokslut.
- Vi lärde oss digitala arbetssätt under pandemin och har fortsatt många digitala möten, vilket ger minskade utsläpp genom uteblivna resor, både tjänsteresor och arbetspendlingsresor.
- Vid tjänsteresor reser vi med tåg i stället för flyg när möjligheten finns och många prioriterar gång och cykel framför bil.
- Vi har tagit fram en e-tjänst för resekort i samarbete med Hallandstrafiken för att förenkla för medarbetare som reser kollektivt i tjänsten (lanserad i april 2023).
- Vi ger möjlighet för medarbetare att köpa årskort hos Hallandstrafiken, via ett förmånligt nettolöneavdrag.

- Anställda i Varbergs kommun har möjlighet att hyra en cykel eller elcykel till ett förmånligt pris under tre år, med ett bruttolöneavdrag.

Nytt för 2022

- Under året har insatser skett för att öka användningen av HVO i kommunens leasade dieselfordon, genom fler tillgängliga tankstationer och kontroll av att HVO tankas.
- Hamn- och gatuförvaltningen har utrustat tjänstecyklarna med dubbdäck för att möjliggöra vintercykling.



Varberg minimerar klimatpåverkan från resor och transporter

Vad kan vi göra bättre?

- I vårt arbete med hållbar mobilitet och transporter i Varberg som kommunkoncern kan vi göra följande bättre:
- Vi behöver bättre övergripande styrning av kommunens tjänstefordon.
- Det behövs medel för att byta ut tyngre arbetsfordon och maskiner till mer hållbara alternativ. En förstudie skulle kunna klargöra investeringsbehovet.
- Vi kan kartlägga och följa upp utsläpp från våra resor/transporter mer strukturerat.
- Vi kan satsa på en gemensam cykelpool och förnya cykelflottan, i stället för att varje förvaltning ska driva frågan.
- Vi kan bli bättre på att informera de anställda om möjligheten att köpa årskort hos Hallandstrafiken, till ett förmånligt pris via nettolöneavdrag.



Resultatutveckling inom vårt arbete för hållbar mobilitet och transporter i Varberg som samhälle

Bedömningen är oförändrad. Vi har fortsatt arbetet med att minska våra utsläpp av växthusgaser och är på god väg att nå målet.

Fokusområden

Inom målbilden arbetar vi med följande fokusområden:

- Skapa förutsättningar för minskade utsläpp från biltrafik i Varberg

Vad gör vi bra?

- Vi satsar på fler resor med tåg genom projektet Varbergstunneln och kommande Värö station, i samarbete med Trafikverket.
- Vi ställer krav på transporter för minskade utsläpp i upphandlingar där varor levereras till kommunens verksamheter.
- Våra nyckeltal visar att vi har utökat andelen cykelväg per invånare och ökat antal cyklister årligen på våra arbetspendlingsstråk.

- Varbergs Bostad AB tillhandahåller bilpool som kan användas av hyresgästerna. Bilarna är stationerade på Sörse och Brunnsberg.
- Hamn- och gatuförvaltningen jobbar med Mobility Management-kampanjer riktat till arbetsplatser och invånare, exempelvis satsningar på cykelvänliga arbetsplatser.

Nytt för 2022

- Kommunstyrelsens förvaltning och hamn- och gatuförvaltningen har genomfört en digital resvaneundersökning via en smartphone-app, för att kartlägga var och på vilket sätt invånarna tar sig runt i kommunen. Resultatet är ett viktigt underlag till planeringen av trafik och infrastruktur.
- 2022 blev Varbergs kommun tredje bästa cykelstaden i kategorin mellanstor kommun, i Cykelfrämjandets undersökning Velometern.



Varberg minimerar klimatpåverkan från resor och transporter

Vad kan vi göra bättre?

I vårt arbete med att minska utsläppen av växthusgaser från resor och transporter i Varberg som samhälle kan vi göra följande bättre:

- Vi kan utveckla transportsystemet så att det blir attraktivt att gå och cykla, för att minska andelen korta bilresor. Särskilt viktigt är det med självständig mobilitet för barn och unga.
- Vi kan kartlägga och följa upp utsläpp från resor/transporter på ett mer strukturerat sätt.
- Vi kan använda verktyget koldioxidbudget i vår kommunikation med näringsliv och invånare, för att visa behovet av omställning.
- Inom upphandling kan vi införa stegvis ökade krav på minskning av klimatutsläpp – och ställa krav både i ramavtal och i byggentreprenader. Vi kan även ställa krav på samordnade leveranser.
- Vi behöver skapa förutsättningar för hållbar mobilitet genom delningslösningar. Några styrmedel som kan användas är parkeringsnorm och parkeringsstrategi.
- Vi behöver bli bättre på att i efterföljande beslut följa inriktningen i antagna strategier, planer och program.

Hållbarhet i praktiken

Exempel på hur Varbergs kommun arbetar med de lokala hållbarhetsmålen i praktiken:

Fossilfria fordon minskar mängden växthusgaser

Koppling till de globala målen

Det lokala målet **Varberg minimerar klimatpåverkan från resor och transporter** grundar sig i följande Agenda 2030-mål:



Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur



Mål 11: Hållbara städer och samhällen



Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion



Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna



Mål 14: Hav och marina resurser



Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald



Varberg minimerar klimatpåverkan från resor och transporter

Nyckeltal Kolada (Här visas exempel på nyckeltal som analysen baserats på. Fler nyckeltal finns på kolada.se.)

Agenda 2030	Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022
Mål 9	Befolkning i kollektivtrafiknära läge, andel (%)	73,9	73,7	73,3	-	-
Mål 9	Befolkning, inom tätort, i kollektivtrafiknära läge, andel (%)	86,5	86,2	85,6	-	-
Mål 9	Befolkning, utanför tätort, i kollektivtrafiknära läge, andel (%)	20,4	21	20,6	-	-

Övriga nyckeltal Kolada

	2018	2019	2020	2021	2022
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)*	-	-	84	88	89,6
Bilar, antal/1000 inv	546	543	543	544	538
Cykelväg i kommunen, total, meter/inv.	2,6	2,6	2,7	2,6	2,8

*Avser hela kommunkoncernen, inklusive bolagen.

Nyckeltal Trafa

	2018	2019	2020	2021	2022
Fossilfria bilar (%). Omfattar el, el-hybrid och laddhybrid	2,2	3,2	4,5	10,3	10,1





Varberg minimerar klimatpåverkan från resor och transporter

Övriga nyckeltal

Nyckeltal Växthusgasutsläpp förvaltningarnas fordonsflotta i (ton CO ₂ e)	2020	2021	2022*
Totalt	462,7	270,3	199
Bensin	207,4	78	55
Bioetanol (E85)	11,5	6,2	23,7
Diesel	233,1	149,5	55
Biogas (100%)	0,7	0,6	31
Biodiesel, HVO	2,7	3,4	35
EcoPar A	7,2	32,6	-

* Nytt beräkningsprogram för klimatutsläpp har börjat användas i framtagandet av kommunens klimatbokslut, vilket gör att data för 2022 ej kan jämföras med data för 2020 och 2021. Värden för 2022 förväntas bli basvärde för kommande redovisning av klimatutsläpp.

Hamn- och gatuförvaltningens resultatindikatorer	2020	2021	2022
Antal cykelolyckor i kommunen	77	79	126
Antal cykelresor längs arbetspendlingsstråk	1 104 000	1 051 000	1 243 000
Antal mobility management-kampanjer	2	6	2

Läs mer om nyckeltalen

För analys av målbilden har nyckeltal från Kolada för mål 9, 11 och 13 använts som underlag. Analysen har även tagit stöd av nyckeltal för uppföljning av Sveriges miljömål under fliken "Miljö och Klimat". Läs mer på kolada.se

Varbergs medlemskap i Sveriges Ekokommuner gör det möjligt att följa kommunens miljöarbete genom 12 gröna nyckeltal. I denna målbild är nyckeltalen 2, 3 och 10a särskilt intressanta. Läs mer på miljobarometern.se



Varberg är en föregångare inom förnybar och återvunnen energiproduktion

Bedömningen av målbilden görs med hjälp av nyckeltal, omvärldsbevakning och rapportering från förvaltningar och kommunala bolag.



Bedömning av målet

Kommunen har fortsatt en stark utveckling i målarbetet, men med hänsyn till utveckling i vår omvärld är bedömningen

att kraven höjts för att fortsatt vara föregångare i arbetet för ett fossilfritt energisystem. Vi behöver jobba mer aktivt med att samla organisationens bidrag till målet och stimulera utveckling och innovation för att framöver stanna kvar på grön nivå.

Fokusområden

Inom målbilden arbetar vi med följande fokusområden:

- Öka Varbergs kommuns produktion av förnybar energi
- Driva på användningen av solenergi vid ny- och ombyggnation
- Stimulera mikroproduktion av förnybar energi i Varberg
- Att utveckla kapaciteten för när- och fjärrvärme baserad på förnybar eller återvunnen energi

Vad gör vi bra?

- Varberg Energi AB utökar sin elproduktion med vind- och solkraft, erbjuder solcellslösningar och bygger ut fjärrvärmenätet.
- Varberg Energi AB arbetar med att jämna ut elanvändningen genom flexibilitetstjänster: att främja installation och användning av uppkopplade batterier, solceller och laddstationer.
- Varbergs Bostad AB skapar förutsättningar för solceller på alla nya tak.
- Varbergs Fastighets AB utreder kontinuerligt möjligheter att installera solceller på befintliga byggnader samt vid nyproduktion.

Nytt för 2022

- Varberg Energi AB har skrivit nytt avtal för uppförande av två nya vindkraftverk och en solcellspark på vilande åkermark.

Vad kan vi göra bättre?

I vårt arbete med att vara en föregångare inom förnybar och återvunnen energiproduktion kan vi göra följande bättre:

- I översiktsplaneringen kan vi skapa förutsättningar för förnybar energiproduktion genom att peka ut ytor till detta.

- Vi kan börja arbeta mer systematiskt och långsiktigt med installation av solceller på kommunala fastigheter – både vid nyproduktion och i befintligt bestånd.
- Vi skulle kunna sätta av riktade medel för att stimulera energiproduktion i kommunens verksamheter.

Hållbarhet i praktiken

Exempel på hur Varbergs kommun arbetar med de lokala hållbarhetsmålen i praktiken:

Ekologisk hållbarhet för Varberg Energi

Koppling till de globala målen

Det lokala målet **Varberg är en föregångare inom förnybar och återvunnen energiproduktion** grundar sig i följande Agenda 2030-mål:



Mål 7: Hållbar energi för alla



Mål 11: Hållbara städer och samhällen



Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion



Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna



Varberg är en föregångare inom förnybar och återvunnen energiproduktion

Nyckeltal Kolada (Här visas exempel på nyckeltal som analysen baserats på. Fler nyckeltal finns på kolada.se.)

Agenda 2030	Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022
Mål 7	Fjärrvärmeproduktion av förnybara energikällor inom det geografiska området, andel (%)	97,7	98,1	100	99,9	-
Mål 13:	Utsläpp till luft av växthusgaser, el och fjärrvärme, ton CO ₂ e	4 475	5 283	2 825	-	-

Övriga nyckeltal

Sveriges ekokommuners gröna nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022
Andel förnybar och återvunnen energi i kommunala lokaler* (%)	98,5	99,7	100	100	99,7

*Omfattar kommunala lokaler, exkl. kommunala bolag.

Läs mer om nyckeltalen

För analys av målbilden har nyckeltal från Kolada för mål 7 och 13 använts som underlag. Analysen har även tagit stöd av nyckeltal för uppföljning av Sveriges miljömål under fliken "Miljö och Klimat". Läs mer på kolada.se

Varbergs medlemskap i Sveriges Ekokommuner gör det möjligt att följa kommunens miljöarbete genom 12 gröna nyckeltal. I denna målbild är nyckeltal 9 särskilt intressant. Läs mer på miljobarometern.se



Varberg är en föregångare inom förnybar och återvunnen energiproduktion

Nyckeltal Varberg Energi AB

Mikroproduktion

	2018	2019	2020	2021	2022
Total installerad effekt solceller i Varbergs Energi AB:s nät kW	4 923	5 971	6 935	9 615	13 169
Levererad mikroproduktion i Varbergs Energi AB:s nät MWh netto	630	1 144	1 773	2 585	4 566

Produktion förnybar el

	2018	2019	2020	2021	2022
Vindkraft MWh	81 249	87 578	95 907	77 587	87 877
Vattenkraft MWh	18 356	24 234	22 514	25 425	18 374
Solel MWh	3 161	3 335	3 351	2 171	1 868

Fjärrvärme

	2018	2019	2020	2021	2022
Fjärrvärmeproduktion MWh	204 984	201 831	193 820	224 046	211 990
Beräknad förbrukad energi från nya fjärrvärmeanslutningar (MWh)	4 450	2 398	6 950	3 955	4 000



Varbergs kommun utmärker sig inom effektiv energianvändning och stimulerar aktivt energismarta livsstilar

Bedömningen av målbilden görs med hjälp av nyckeltal, omvärldsbevakning och rapportering från förvaltningar och kommunala bolag.



Bedömning av målet

En förändring har gjorts jämfört förra årets hållbarhetsboksut. Vi har inom hela kommunkoncernen arbetat aktivt med energieffektivisering utifrån rådande energiläge. Dessa insatser har bidragit till en stark förflyttning och gör att vi är på god väg mot måluppfyllelse. För att kunna stanna kvar på grön nivå behövs styrning inom området, exempelvis en aktuell energi- och klimatstrategi.

Fokusområden

Inom målbilden arbetar vi med följande fokusområden:

- Effektivisera och minska energianvändningen i Varbergs kommun
- Stimulera energismarta beteenden för minskad energianvändning i Varberg

Vad gör vi bra?

- Serviceförvaltningen, Varbergs Bostad AB och Varbergs Fastighets AB arbetar kontinuerligt med energieffektivisering genom optimering, tekniska lösningar/styrning samt byte av föråldrade installationer såsom värmesystem och ventilationsaggregat.
- Varbergs Bostad AB och Varbergs Fastighets AB har dialoger med hyresgäster för att bidra med kunskap som kan hjälpa dem att minska sin energianvändning.

Nytt för 2022

- Hela kommunkoncernen har haft stort fokus på energibesparing utifrån rådande världsläge.
- Varberg Energi AB och Varbergs Fastighets AB undersöker möjligheten att installera batteri på Arena Varberg, Campus och Varmbadhuset för att kunna jämna ut energianvändningen.
- Varberg Energi AB har lanserat nya flexibilitetstjänster, som går ut på att många elanvändare tillsammans ska kunna bidra till en bättre balans i energisystemet. Detta förväntas också stimulera energismarta beteenden och minska energiförbrukningen.
- Varberg Energi AB lanserade även appen Varberg Energi som ger möjlighet för privatkunder att följa sin elanvändning och eventuell produktion på ett överskådligt och pedagogiskt sätt.

Vad kan vi göra bättre?

I vårt arbete med att främja effektiv energianvändning och stimulera energismarta livsstilar kan vi göra följande bättre:

- Vi har ständiga utvecklingsmöjligheter inom energieffektiviseringsområdet – både inom befintligt fastighetsbestånd och nyproduktion.
- Vi kan utveckla arbetet med att minska energianvändning i storkök.

Hållbarhet i praktiken

Exempel på hur Varbergs kommun arbetar med de lokala hållbarhetsmålen i praktiken:

[Varberg Energis hemsida - Flexjtjänster](#)

Koppling till de globala målen

Det lokala målet **Varbergs kommun utmärker sig inom effektiv energianvändning och stimulerar aktivt energismarta livsstilar** grundar sig i följande Agenda 2030-mål:



Mål 7: Hållbar energi för alla



Mål 11: Hållbara städer och samhällen



Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion



Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna



Varbergs kommun utmärker sig inom effektiv energianvändning och stimulerar aktivt energismarta livsstilar

Nyckeltal

Inköpt energi	2020	2021	2022
Växthusgasutsläpp från inköpt el och uppvärmning, förvaltningar (ton CO ₂ e)	343,3	346	252
Inköpt el av förvaltningar (ton CO ₂ e, grön el), Varbergs kommunorganisation	323,2	322,7	226
Inköpt fjärrvärme av förvaltningar, Varbergs kommunorganisation	20,1	23,3	26

Läs mer om nyckeltalen

För analys av målbilden har nyckeltal från Kolada för mål 7 använts som underlag. Analysen har även tagit stöd av nyckeltal för uppföljning av Sveriges miljömål under fliken "Miljö och Klimat". Läs mer på kolada.se





Varbergs kommun utmärker sig inom effektiv energianvändning och stimulerar aktivt energismarta livsstilar

Växthusgasutsläpp inköpt el och uppvärmning inom kommunens förvaltningar

Kategori	Beskrivning	2020	2021	2022***
Scope 1*	Stationär förbränning			
Eldningsolja	Stationär förbränning, ändring av 2020 års uppgift efter kvalitets-säkring av siffror (ton CO ₂ e)	42,4	38,5	-
Biobränsle (100%)	Stationär förbränning (ton CO ₂ e)	10,6	14,4	-
Pellets	Stationär förbränning (ton CO ₂ e)	74,5	75	-
Scope 1 total	(ton CO₂e)	127,5	127,9	-
Scope 2**	Stationär förbränning			
Electricity Sweden (EI)	Inköpt el av förvaltningar (avtal grön el)	323,2	322,7	-
Fjärrvärme SE / Varberg	Inköpt fjärrvärme av förvaltningar	20,1	23,3	-
Scope 2 total	(ton CO₂e)	343,3	346	-

* Scope 1 avser direkta utsläpp från källor som kontrolleras av kommunen själv och där vi har direkt kontroll över klimatpåverkan, till exempel utsläpp från egna fordon.

** Scope 2 avser indirekta utsläpp från inköpt energi. Utsläppen sker då hos producenten men räknas in i den förbrukande verksamhetens utsläppssiffror. Några exempel är inköpt el, värme och kyla.

*** Nytt beräkningsprogram för klimatutsläpp har börjat användas i framtagandet av kommunens klimatbokslut, och data för 2022 är än så länge preliminära. Värden för 2022 förväntas framöver bli basvärde för kommande redovisning av klimatutsläpp.



I Varberg bygger vi resurseffektivt med giffria material

Bedömningen av målbilden görs med hjälp av nyckeltal, omvärldsbevakning och rapportering från förvaltningar och kommunala bolag.



Bedömning av målet

Flera initiativ har kommit i gång och vi ser en ökad medvetenhet inom hela organisationen, vilket ger bedömningen

att vi kommit en bit på väg mot måluppfyllelse.

Utvecklingen går åt rätt håll. Vi har dock ännu inte sett resultat av genomförda åtgärder och det finns ett fortsatt stort utvecklingsbehov.

Fokusområden

Inom målbilden arbetar vi med följande fokusområden:

- Välja resurseffektiva material med hänsyn till en byggnads miljöpåverkan vid uppförande, drift och rivning
- Utveckla återanvändning och materialåtervinning av icke-farligt byggnads- och rivningsavfall
- Välja byggvaror fria från miljö- och hälsofarliga kemiska ämnen för att möjliggöra materialåtervinning

Vad gör vi bra?

- Vi använder jord- och bergmassor från projektet Varbergstunneln lokalt i våra byggprojekt.
- Hamn- och gatuförvaltningen har börjat utreda möjligheten att anlägga en masshanteringsstation för att hantera sten, jord, asfalt mm på ett hållbart sätt.
- Kommunen och flera av bolagen tar fram klimatbokslut.
- I syfte att bygga hälsosamma lokaler fria från miljö- och hälsoskadliga ämnen ställer Varbergs Fastighets AB krav på att registrera material och produkter och den digitala loggboken SundaHus Miljödata. Endast produkter som uppfyller bedömningen A och B får användas.

Nytt för 2022

- Kommunstyrelsens förvaltning och Varbergs Fastighets AB har börjat utforska möjligheterna att ställa krav på minskad klimatpåverkan från nya byggnader.
- I projektet Kv. Postmästaren har Varbergs Fastighets AB arbetat strukturerat med återbruk. Genom inventeringar har återbrukspotentialen undersökts.

Vad kan vi göra bättre?

I vårt arbete med att bygga resurseffektivt med giffria material kan vi göra följande bättre:

- Vi behöver se byggmaterial och massor som resurser i stället för avfall. Transporter kan minimeras genom att vi i varje detaljplan och projekt strävar efter massbalans. Vi kan även samplanera byggprojekt, med syftet att massor som uppstår (bergkross, grus, sand, lera, matjord mm) direkt ska kunna användas i ett närliggande projekt – eller i andra hand lagras tillfälligt i en masshanteringsstation. Detta skulle göra projekten väsentligt billigare.
- Vi bör göra klart utredningen om masshanteringsstation och ta fram arbetssätt för ett koncerngemensamt arbetssätt eftersom det är svårt att uppfylla lagkrav inom området som enskild förvaltning eller bolag.
- Alla samhällsbyggande nämnder och bolag kan utveckla sina återbruksprocesser (både egna och gemensamma processer). Det behövs processer inom flera områden, exempelvis hela byggnader, byggvaror och massor.
- Vi behöver höja kompetensen om byggnaders klimatpåverkan och hur den kan minskas genom rätt kravställning och uppföljning.
- Vi kan ta fram riktlinjer och utveckla kravställning för nya byggnader och markanläggningar, exempelvis kring minskad klimatpåverkan, ekosystemtjänster och återbruk.



I Varberg bygger vi resurseffektivt med giftfria material

- Vi kan ställa hållbarhetskrav i markanvisningar.
- Vi kan börja ställa materialkrav vid konstnärlig gestaltning.

[Stadshus C – ett projekt med återbruk på agendan](#)

Koppling till de globala målen

Det lokala målet **I Varberg bygger vi resurseffektivt med giftfria material** grundar sig i följande Agenda 2030-mål:



Mål 7: Hållbar energi för alla



Mål 11: Hållbara städer och samhällen



Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion



Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna

Nyckeltal Varbergs Fastighets AB

	2018	2019	2020	2021	2022*
Andel A- och B-klassade produkter (BSAB-koder E-N och Z) i Sunda hus	95%	89%	84%	90%	-

*Data saknas på grund av att inga nyproduktionsprojekt avslutats 2022.





Våra konsumtionsmönster rättar sig efter naturens resurser och kretslopp

Bedömningen av målbilden görs med hjälp av nyckeltal, omvärldsbevakning och rapportering från förvaltningar och kommunala bolag.



Bedömning av målet

Bedömningen är oförändrad jämfört förra årets hållbarhetsbokslut. Det finns ett fortsatt stort utvecklingsbehov men också

stort engagemang och flera initiativ inom området. Det saknas dock kommunövergripande arbetssätt och styrning. Framtagandet av en ny avfallsplan kan bidra till en starkare utveckling.

Fokusområden

Inom målbilden arbetar vi med följande fokusområden:

- Driva på omställningen till ett samhälle byggt på en cirkulär ekonomi
- Stimulera återvinning och återbruk i Varberg och inom kommunens verksamheter
- Skapa förutsättningar för kollaborativ konsumtion i Varberg
- Vid inköp prioritera resurseffektiva produkter och tjänster utan miljö- och hälsoskadliga ämnen
- Främja resurseffektiva tjänster och upplevelser före materiell konsumtion
- Uppmuntra minskat matsvinn och ökad sortering av matavfall i Varberg
- Bedriva ett aktivt arbete för att minska matsvinnet i kommunens verksamheter

Vad gör vi bra?

- Socialförvaltningen arbetar med återbruk av möbler och hjälpmedel.
- Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen ordnar varje år en temavecka, Green Week, på PS-skolan, för att öka kunskapen inom cirkulär ekonomi.
- Kultur- och fritidsförvaltningen har gjort det möjligt för elever att låna instrument på kulturskolan.
- Varbergs Fastighets AB arbetar kontinuerligt med att utveckla mobilitetslösningar i P-husen.
- Varbergs Bostad AB underlättar för hyresgäster genom att tillhandahålla bilpool och sortering av matavfall, samt anordnar loppisdagar.
- Kommunen och flera av bolagen tar fram klimatbokslut.

Nytt för 2022

- Varbergs Fastighets AB har börjat ställa återbrukskrav i projekt, i Kv. Postmästaren.
- Kommunstyrelsen har startat en arbetsgrupp tillsammans med andra förvaltningar, för att utforska möjligheten att öka andelen cirkulära inköp inom området möbler.
- Förskole- och grundskolenämnden har initierat ett arbete med att skapa en intern möbelpool för att underlätta återanvändning av möbler och inventarier.
- Servicenämnden har börjat arbeta med att återbruka inventarier, möbler och storköksutrustning.



Våra konsumtionsmönster rättar sig efter naturens resurser och kretslopp

Vad kan vi göra bättre?

I vårt arbete med att se till att våra konsumtionsmönster rättar sig efter naturens resurser och kretslopp kan vi göra följande bättre:

- Vi behöver öka kompetensen inom cirkulär ekonomi genom exempelvis temadagar och föreläsningar.
- Vi kan genom bättre samordning och planering av byggprojekt se till att lokaler kan samnyttjas och på så vis minska behovet av ny lokalyta.
- Alla samhällsbyggande nämnder kan utveckla sina återbruksprocesser. Genom att börja arbeta mer strategiskt och gränsöverskridande med frågan kan vi systematisera arbetsmetoder/processer/flöden.
- För att kunna arbeta systematiskt med återbruk av massor och material behövs en mass- och materialhanteringsstation.
- Det behövs en centralisering av återbruk inom kommunen, med gemensamma lagringsytor. En satsning på återbruk skulle även kunna bidra till ökad sysselsättning inom kommunens verksamheter.
- Vi skulle kunna starta en fritidsbank för att minska nykonsumtion av träningsutrustning hos kommuninvånare.
- Varbergs Fastighets AB ser möjligheter att kunna skapa fler delningstjänster i fastigheter och p-hus.
- Vi kan tillsammans arbeta vidare med att minska elevers matsvinn. För att klara det krävs ökad samverkan mellan de olika förvaltningarna.

Koppling till de globala målen

Det lokala målet **Våra konsumtionsmönster rättar sig efter naturens resurser och kretslopp** grundar sig i följande Agenda 2030-mål:



Mål 6: Rent vatten och sanitet för alla



Mål 7: Hållbar energi för alla



Mål 11: Hållbara städer och samhällen



Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion



Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna



Mål 14: Hav och marina resurser



Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald





Våra konsumtionsmönster rättar sig efter naturens resurser och kretslopp

Nyckeltal Kolada

Agenda 2030	Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022
Mål 12	Insamlat mat- och restavfall, kg/person*	-	189	183	-	-
Mål 12	Insamlade förpackningar och returpapper, kg/invånare (justerat)	76	78	72	-	-
Mål 12	Insamlat grovavfall, kg/invånare (justerat)	-	177	190	-	-
Mål 12	Insamlat farligt avfall (inkl. elavfall och batterier), kg/invånare (justerat)	-	-	31	-	-

*Med mat- och restavfall avses brännbart restavfall (hushållssopor) samt matavfall som samlas in av kommunen. Syftet är att visa på hushållens resursutnyttjande och konsumtionsmönster, därför bör ett så lågt värde som möjligt eftersträvas.

Övriga nyckeltal

Sveriges ekokommuners gröna nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022
Total mängd hushållsavfall per person (kg/person)	-	-	475	-	456

Serviceförvaltningen	2018	2019	2020	2021	2022
Total andel matsvinn (målvärde för 2022 är 13%)	-	15,8 %	14,4 %	12,8 %	11,6 %

Läs mer om nyckeltalen

För analys av målbilden har nyckeltal från Kolada för mål 12 använts som underlag. Analysen har även tagit stöd av nyckeltal för uppföljning av Sveriges miljömål under fliken "Miljö och Klimat". Läs mer på kolada.se

Varbergs medlemskap i Sveriges Ekokommuner gör det möjligt att följa kommunens miljöarbete genom 12 gröna nyckeltal. I denna målbild är nyckeltal 7 särskilt intressant. Läs mer på miljobarometern.se



Varberg erbjuder en attraktiv och hållbar livsmiljö där människor trivs, stannar kvar och flyttar in

Bedömningen av målbilden görs med hjälp av nyckeltal, omvärldsbevakning och rapportering från förvaltningar och kommunala bolag.



Bedömning av målet

Bedömningen är oförändrad jämfört med förra årets hållbarhetsbokslut. Vi har utvecklats inom vissa områden och har kommit en bit på väg mot måluppfyllelse. Utvecklingen går åt rätt håll.

Fokusområden

Inom målbilden arbetar vi med följande fokusområden:

- Erbjud bostäder för alla skeden i livet
- Göra tätorterna täta, trygga och lockande för folkliv och möten
- Göra det lätt att ta sig till trivsamma och naturnära platser där människor vill vara och mötas
- Binda ihop tätorter och landsbygd via hållbara system för förflyttning
- Prioritera människor framför biltrafik i orternas kärnor
- Skapa förutsättningar för friluftsliv, rekreation och rörelse
- Stimulera ett brett utbud av kulturaktiviteter

Vad gör vi bra?

- Kommunstyrelsens förvaltning, förskole- och grundskoleförvaltningen, utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen, socialförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen har god samverkan med polis i syfte att öka trygghet och förebygga brott genom konkreta insatser i medborgarlöften.
- Våra invånare är i många avseenden nöjda med kultur- och fritidsförvaltningens utbud av kulturaktiviteter, till exempel meröppna bibliotek i våra serviceorter.

Nytt för 2022

- Kvarteret Kvarnliden i Varbergs tätort, resultatet av en markanvisning med fokus på ungdomsboende, blev klart för inflyttning.
- I Apelviken har hamn- och gatuförvaltningen byggt Varbergs första cykelgata. Syftet med ombyggnationen har varit att öka tryggheten för gående och cyklister samt skapa möjligheter för rörelse och rekreation genom mötesplats för surfing, utegym och lekplats.
- De samhällsbyggande förvaltningarna arbetar med suicidprevention i fysisk miljö i bred samverkan över organisationsgränserna.

- Socialförvaltningen har tillsammans med polis startat upp en metod inom våld i nära relation där hjälp att sluta erbjuds till gärningspersoner i syfte att förebygga våld.
- Förskole- och grundskoleförvaltningen arbetar förebyggande mot våld genom en satsning i grundskolorna med syfte att främja en sexualitet fri från våld och tvång, genom kunskapshöjning av personalen.



Varberg erbjuder en attraktiv och hållbar livsmiljö där människor trivs, stannar kvar och flyttar in

Vad kan vi göra bättre?

I vårt arbete med att skapa ett Varberg som erbjuder en attraktiv och hållbar livsmiljö där människor trivs, stannar kvar och flyttar in kan vi göra följande bättre:

- Vi behöver bli bättre på att erbjuda samhällsservice i takt med vår tillväxt, till exempel behöver vi bygga fler förskolor, skolor och vård- och omsorgsboenden.
- Vi har en trögrörlig bostadsmarknad och behöver stimulera flyttkedjor och arbeta med markanvisningar. Vi behöver värna om billiga lägenheter och utveckla fler olika boendeformer tillsammans med exploatörer.
- Vi kan samarbeta mer kring hur vi använder evenemang som verktyg för möten och ökad trygghet.
- Vi kan bli bättre på att skapa förutsättningar för mer hållbara mobilitetslösningar i stadsmiljön.

Hållbarhet i praktiken

Exempel på hur Varbergs kommun arbetar med de lokala hållbarhetsmålen i praktiken:

[Rys och mys ökar tryggheten i stadskärnan](#)

[Apelviken blir en plats att mötas på året runt](#)

Koppling till de globala målen

Det lokala målet **Varberg erbjuder en attraktiv och hållbar livsmiljö där människor trivs, stannar kvar och flyttar in** grundar sig i följande Agenda 2030-mål:



Mål 3: God hälsa och välbefinnande



Mål 5: Jämställdhet



Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur



Mål 10: Minskad ojämlikhet



Mål 11: Hållbara städer och samhällen



Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen



Varberg erbjuder en attraktiv och hållbar livsmiljö där människor trivs, stannar kvar och flyttar in

Nyckeltal Kolada (Här visas exempel på nyckeltal som analysen baserats på. Fler nyckeltal finns på kolada.se.)

Agenda 2030	Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022
Mål 9	Befolkning i kollektivtrafknära läge, andel (%)	73,9	73,7	73,3	-	-
Mål 11	Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)	10,3	10,2	9,8	9,3	8,9
Mål 16	Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)	25	-	25	25	25
Mål 16	Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv.	641	615	586	666	578

Övriga nyckeltal

Sveriges ekokommuners gröna nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022
Antal resor (påstigningar) per invånare gjorda med kollektivtrafik*	37	41	34	20	31

*Den kraftiga nedgången i antal resor under 2020 och 2021 kan direkt kopplas till covid-19-pandemin.

Kolada

Medborgarundersökningen - Bra möjlighet för kommunens invånare att ha ett arbete inom rimligt avstånd från bostaden, andel (%)

2021	2022
89,3	93,7

Läs mer om nyckeltalen

För analys av målbilden har nyckeltal från Kolada för mål 9, 10, 11 och 16 använts som underlag. Analysen har även tagit stöd av nyckeltal för uppföljning av Sveriges miljömål under fliken "Miljö och Klimat". Läs mer på kolada.se

Varbergs medlemskap i Sveriges Ekokommuner gör det möjligt att följa kommunens miljöarbete genom 12 gröna nyckeltal. I denna målbild är nyckeltal 2 särskilt intressant. Läs mer på miljobarometern.se



Varberg har västkustens bästa förutsättningar för en hälsosam livsstil

Bedömningen av målbilden görs med hjälp av nyckeltal, omvärldsbevakning och rapportering från förvaltningar och kommunala bolag.



Bedömning av målet

Bedömningen är oförändrad jämfört med förra årets hållbarhetsbokslut. Vi är fortfarande på god väg mot måluppfyllelse men för att vi ska stanna kvar på grön nivå behövs ett stärkt arbete inom fokusområdena.

Fokusområden

Inom målbilden arbetar vi med följande fokusområden:

- Skapa förutsättningar för hälsosamma vanor i form av friluftsliv och rörelse
- Främja rörelse och motion inom kommunens verksamheter
- Servera hälsosam och nyttig mat
- Uppmuntra och stödja andra aktörers initiativ till hälsofrämjande aktiviteter och friluftsliv
- Satsa på förebyggande av alla typer av droganvändning

Vad gör vi bra?

- Stadsbyggnadskontoret planerar alltid in stråk för rörelse i samhällsplaneringen.
- Varbergs Fastighets AB uppmuntrar till friluftsliv genom att utveckla naturområdet Åkulla bokskogar.
- Varbergs Bostad AB bygger och rustar upp lekplatser samt investerar i utegym.
- Trygghetsvårdarna på Varbergs Bostad AB:s boenden för äldre arbetar med aktiviteter.
- Socialförvaltningen, kultur- och fritidsförvaltningen samt förskole- och grundskoleförvaltningen arbetar förebyggande, med polis och räddningstjänst, kring unga i riskzon genom de lokala områdesgrupperna.
- Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen driver projektet Unga i arbete, med mål att få unga i arbete och studier.
- Kultur- och fritidsförvaltningen erbjuder sagopromenader.
- Kommunstyrelsens förvaltning, socialförvaltningen samt kultur- och fritidsförvaltningen arbetar förebyggande kring dopning i samhället genom samverkan med träningsanläggningar och polis.

Nytt för 2022

- Kultur- och fritidsförvaltningens arbete med friskvårds- och aktivitetsgrupper, för barn som behöver stöd i att öka sin fysiska och psykiska hälsa, har gått från projektform till ordinarie verksamhet.

Vad kan vi göra bättre?

I vårt arbete med att skapa ett Varberg som har västkustens bästa förutsättningar för en hälsosam livsstil kan vi göra följande bättre:

- Vi kan bli bättre på att utveckla arbetet med att främja rörelse och motion inom kommunens verksamheter, dels för personer som tar del av våra tjänster, dels för våra anställda.
- Vi behöver samordning och resurser kring drogförebyggande arbete i skolan.
- Vi behöver samordning och resurser kring vårt arbete med friluftsliv och fritidsaktiviteter.
- Vi kan fördjupa vårt arbete med, och stötta, civilsamhället.
- Vi kan möjliggöra generationsöverskridande möten för att främja mentalt välmående.
- Vi behöver arbeta mer med att förebygga och hantera ojämlikhet i hälsa, med tanke på att vissa grupper inte har samma förutsättningar som andra. Grupper av individer födda utanför Europa och personer med låg socioekonomisk position uppger en sämre hälsa än övriga, personer med låg socioekonomisk position röker oftare än övriga, kvinnor uppger sämre allmän hälsa än män och särskilt yngre kvinnor uppger olika former av psykiska besvär.
- Vi behöver komplettera våra hållbarhetsmål så att även det psykiska välbefinnandet ingår.



Varberg har västkustens bästa förutsättningar för en hälsosam livsstil

Hållbarhet i praktiken

Exempel på hur Varbergs kommun arbetar med de lokala hållbarhetsmålen i praktiken:

[Göteborgsvarvet för funkisar](#)

[Skällingesjöns badplats blir ännu bättre](#)

Koppling till de globala målen

Det lokala målet **Varberg har västkustens bästa förutsättningar för en hälsosam livsstil** grundar sig i följande Agenda 2030-mål:



Mål 2: Ingen hunger



Mål 3: God hälsa och välbefinnande



Mål 5: Jämställdhet



Mål 10: Minskad ojämlikhet



Mål 11: Hållbara städer och samhällen



Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen





Varberg har västkustens bästa förutsättningar för en hälsosam livsstil

Nyckeltal Kolada (Här visas exempel på nyckeltal som analysen baserats på. Fler nyckeltal finns på kolada.se.)

Agenda 2030	Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022
Mål 3	Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)	75	-	75	75	74
Mål 3	Medellivslängd kvinnor, år	84,6	84,9	85	85,3	85,3
Mål 3	Medellivslängd män, år	81,5	81,9	82,1	82,5	83
Mål 3	Invånare med gott psykiskt välbefinnande, andel (%)	-	-	88	88	88,7

Övriga nyckeltal

Förskole- och grundskoleförvaltningen	2019 Läsår 2018/19	2020 Läsår 2019/20	2021 Läsår 2020/21	2022 Läsår 2021/22
Närvaro i idrott och hälsa, andel av all lektionstid från förskoleklass till årskurs 9	90 %	89 %	90 %	88 %

Kolada	2019	2020	2021	2022
Medborgarundersökningen - Bra utbud av friluftsområden i kommunen, andel (%)	-	-	84,4	88,1
Nöjd Medborgar-Index - Idrott- och motionsanläggningar (-2020)	64	63	-	-
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/ inv 7-20 år	36,5	32,4	31,2	-

Läs mer om nyckeltalen

För analys av målbilden har nyckeltal från Kolada för mål 2 och 3 använts som underlag. Läs mer på kolada.se



I Varberg har alla invånare möjlighet att finna en meningsfull sysselsättning

Bedömningen av målbilden görs med hjälp av nyckeltal, omvärldsbevakning och rapportering från förvaltningar och kommunala bolag.



Bedömning av målet

Bedömningen är oförändrad jämfört med förra årets hållbarhetsbokslut. Vi har utvecklats inom vissa områden och har kommit en bit på väg mot måluppfyllelse. För att vi ska förflytta oss från gul till grön nivå behövs ett stärkt arbete inom fokusområdena.

Fokusområden

Inom målbilden arbetar vi med följande fokusområden:

- Möjliggöra ett givande arbetsliv för alla
- Erbjud utbildning som svarar mot människors intressen och samhällets behov
- Skapa förutsättningar för meningsfull sysselsättning för människor som inte kan studera eller arbeta
- Säkra tillgång till givande fritidsaktiviteter för alla åldrar och grupper
- Stödja ett aktivt föreningsliv och ta tillvara på civilsamhällets engagemang
- Stödja hållbara verksamheter att utvecklas och attrahera nya att etablera sig i Varberg

Vad gör vi bra?

- Många av våra förvaltningar och bolag tar emot praktikanter, studentmedarbetare, sommarjobbare och feriearbetare. Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen fungerar som motor i att aktivera förvaltningarna och skapa förflyttning.
- Kultur- och fritidsförvaltningen erbjuder verksamhet för daglediga, stödjer föreningsverksamhet och samverkar kring personer med funktionsnedsättning och personer med neuropsykiatrisk funktionsvariation.
- Varbergs Bostad AB erbjuder lokaler för föreningsaktiviteter samt samarbetar med idrottsföreningar.
- Förskole- och grundskoleförvaltningen har en hög ambitionsnivå och ett aktivt arbete med skola-arbetsliv.
- Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen driver tillsammans med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Region Halland samverkansprojektet "Likvärdiga livschanser" som syftar till att fånga upp elever som inte går vidare till studier efter gymnasiet.
- Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen bedriver ett aktivt arbete med att skapa utbildningar som svarar mot människors intresse och samhällets behov.

- Hamn- och gatuförvaltningen för dialog med föreningar inför byggprojekt.
- Varbergs Fastighets AB har dialogkrav på entreprenörer för att stimulera att de erbjuder sysselsättning i byggprojekten.

Nytt för 2022

- Förskole- och grundskoleförvaltningen har etablerat en resursskola, Björkedal, som tar emot elever som behöver särskilt anpassad skolgång.



I Varberg har alla invånare möjlighet att finna en meningsfull sysselsättning

Vad kan vi göra bättre?

I vårt arbete med att ge alla invånare möjlighet att finna en meningsfull sysselsättning kan vi göra följande bättre:

- Vi har en god arbetsmarknad men vissa grupper står långt ifrån arbetsmarknaden och har hög arbetslöshet. Därför behöver vi arbeta mer med att nå grupper i utanförskap.
- Vi kan arbeta ännu mer med ett hållbart arbetsliv utifrån arbetsgivarperspektivet, vi kan till exempel bredda vår rekrytering.
- Vi kan ta tillvara de potentiella nya medarbetare som gör praktik via arbetsmarknadsenheten.
- Vi kan ta emot praktikanter som söker via vår praktksamordning, som en del i kommunorganisationens arbete med långsiktig rekrytering.
- Eleverna i grundskolan har goda studieresultat, men gymnasiebehörigheten ser ut att minska framöver och vi behöver vara observanta på vad det beror på.
- Vi skulle kunna erbjuda daglediga att låna lokaler och anläggningar.
- Vi kan stärka volontärers/frivilligas roll ytterligare, vi kan föra fler föreningsdialoger och erbjuda förbättrat stöd till föreningar.

- Vi kan utveckla utbudet av aktiviteter för våra äldre på särskilda boenden.
- När vi upphandlar skulle vi kunna arbeta med långsiktiga förutsättningar, såsom sociala hållbarhetskrav vid markanvisningar.

Hållbarhet i praktiken

Exempel på hur Varbergs kommun arbetar med de lokala hållbarhetsmålen i praktiken:

[Friskvårds- och aktivitetsgrupper – stöd för att våga ta första steget](#)

[Moa-mässan ger elever stöd inför studie- och yrkesval](#)

[Björkedalsskolan – flexibla lärmiljöer för elever med behov av särskilt stöd](#)

Koppling till de globala målen

Det lokala målet I Varberg har alla invånare möjlighet att finna en meningsfull sysselsättning grundar sig i följande Agenda 2030-mål:



Mål 1: Ingen fattigdom



Mål 3: God hälsa och välbefinnande



Mål 4: God utbildning



Mål 5: Jämställdhet



Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt



Mål 10: Minskad ojämlikhet



Mål 11: Hållbara städer och samhällen



Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen



I Varberg har alla invånare möjlighet att finna en meningsfull sysselsättning

Nyckeltal Kolada (Här visas exempel på nyckeltal som analysen baserats på. Fler nyckeltal finns på kolada.se.)

Agenda 2030	Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022
Mål 4	Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	88,4	89	86,6	87,7	90,2
Mål 4	Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	72,7	78,6	77,8	79,9	79,4

Kolada	2019	2020	2021	2022
Medborgarundersökningen – Bra möjlighet för kommunens invånare att bo kvar i kommunen och genomföra eftergymnasiala studier, andel (%)	-	-	76,2	80,5
Månadsavlönad personal, kommunalt anställda i övrig kultur, turism och friluftsliv, antal	68	73	64	59
Årsarbetare inom kultur, turism och friluftsliv, kommun, antal	101	100	90	97
Årsarbetare, kommunalt anställda i övrig kultur, turism och friluftsliv, antal	53	59	49	53

Läs mer om nyckeltalen

För analys av målbilden har nyckeltal från Kolada för mål 1, 4, 5, 8 och 10 använts som underlag. Läs mer på kolada.se



I Varberg har alla invånare möjlighet att finna en meningsfull sysselsättning

Övriga nyckeltal

Andel deltagare inom kommunens arbetsmarknadsverksamhet som börjat arbeta, andel totalt (%)

	2019	2020	2021	2022*
Totalt i Varberg	22 %	29 %	31 %	45 %
Kvinnor	22 %	25 %	33 %	42 %
Män	21 %	27 %	30 %	47 %

Andel deltagare inom kommunens arbetsmarknadsverksamhet som gått vidare till studier, andel totalt (%)

	2019	2020	2021	2022*
Totalt i Varberg	7 %	9 %	11 %	13 %
Kvinnor	6 %	8 %	11 %	14 %
Män	8 %	8 %	11 %	12 %

*För 2022 har sättet att ta fram statistik förändrats, vilket förklarar den skenbart stora ökningen.



Varberg är ett rättvist och inkluderande samhälle

Bedömningen av målbilden görs med hjälp av nyckeltal, omvärldsbevakning och rapportering från förvaltningar och kommunala bolag.



Bedömning av målet

Bedömningen är oförändrad jämfört med förra årets hållbarhetsboksut. Vi har utvecklats inom vissa områden och har kommit en bit på väg mot måluppfyllelse. Ingen tydlig förändring kan uppfattas sedan förra året. För att vi ska förflytta oss från gul till grön nivå behövs ett stärkt arbete inom fokusområdena.

Fokusområden

Inom målbilden arbetar vi med följande fokusområden:

- Stimulera medborgarnas deltagande i Varbergs utveckling
- Säkra möjligheter för alla invånare att vara del av samhället och sociala sammanhang
- Främja integration
- Vara ett föredöme i arbetet för ökad jämställdhet i Varberg
- Bedriva ett aktivt arbete för ökad jämlikhet
- Beakta barnperspektivet i samhällsplanering och i beslutsfattandet inom kommunens verksamheter

Vad gör vi bra?

- Förskole- och grundskoleförvaltningen samarbetar med elever i processer kring Varbergs utveckling.
- Hamn- och gatuförvaltningen samarbetar med kommunala tillgänglighetsrådet och barn med särskilda behov, i dialoger inom samhällsbyggnad.
- Varbergs Bostad AB arrangerar familjedagar och genomför riktade insatser på trygghetsboenden.
- Serviceförvaltningen erbjuder praktikplatser för elever på anpassad gymnasieskola.
- Det finns en kommunövergripande arbetsgrupp som arbetar med att få in barnperspektivet i samhällsbyggandet. Barnperspektivet finns nu med i flera planskeden.
- Stadsbyggnadskontoret har i planprojekten börjat ta fram sociala konsekvensanalyser, inklusive barnkonsekvensanalys.
- Socialförvaltningen arbetar med barnkonventionen som kontrollinstrument, för att säkerställa att barnens perspektiv beaktas och att deras röster blir hörda.
- Kommunstyrelsens förvaltning arbetar med jämställdhet inom lönebildningen i kommunorganisationen.

Nytt för 2022

- Kultur- och fritidsförvaltningen har tagit fram en modell för jämlikhetsarbete som ett stöd i det dagliga arbetet. Syftet är att se till att alla människor, oavsett förutsättningar, kan och får ta del av kultur- och fritidsverksamheten på ett likvärdigt sätt.
- Kommunstyrelsens förvaltning har ordnat dialoger med barn i arbetet med idéstudie för Gamla spåret.



Varberg är ett rättvist och inkluderande samhälle

Vad kan vi göra bättre?

I vårt arbete med att göra Varberg till ett rättvist och inkluderande samhälle kan vi göra följande bättre:

- Vi kan utveckla och använda fler metoder för medborgarinflytande.
- Vi behöver göra unga än mer delaktiga i vår verksamhet och vi kan genomföra barnkonsekvensanalyser i alla våra verksamheter.
- Vi kan bli bättre på att arbeta med integration genom att skapa delaktighet och serviceutbyte på andra språk än svenska.
- Vi kan bli bättre på att möta nyanlända elevers föräldrar. Mötet fungerar bra på vissa skolor medan andra skolor står inför en utmaning.
- Vi kan uppmuntra ideella föreningar att bjuda in nyanlända till sina verksamheter.
- Vi behöver bli bättre på att arbeta med integration och jämställdhet när det gäller lönefrågor och rekrytering.
- Vi kan bli bättre på att arbeta med inkludering av fler utsatta grupper, såsom grupper av personer med funktionsnedsättning och grupper av HBTQI-personer.
- Vi kan bli bättre på att bjuda in till dialog med civilsamhället, till exempel genom idéburet offentligt partnerskap, som är en modell för samarbete mellan offentlig sektor och idéburna organisationer.

Hållbarhet i praktiken

Exempel på hur Varbergs kommun arbetar med de lokala hållbarhetsmålen i praktiken:

[Det digitala verktyget Välkomsten förenklar vardagen för dem som möter nyanlända](#)

Koppling till de globala målen

Det lokala målet **Varberg är ett rättvist och inkluderande samhälle** grundar sig i följande Agenda 2030-mål:



Mål 1: Ingen fattigdom



Mål 3: God hälsa och välbefinnande



Mål 5: Jämställdhet



Mål 10: Minskad ojämlikhet



Mål 11: Hållbara städer och samhällen



Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen



Varberg är ett rättvist och inkluderande samhälle

Nyckeltal Kolada (Här visas exempel på nyckeltal som analysen baserats på. Fler nyckeltal finns på kolada.se.)

Agenda 2030	Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022
Mål 5	Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%)	75,2	75,3	76,3	76,4	-
Mål 10	Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)	24	-	24	24	24
Mål 10	Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, vistelsetid 4-6 år, andel (%)	66	66,7	57,3	65,5	-

Kolada	2019	2020	2021	2022
Nöjd Inflytande-Index - Påverkan (-2020)	42	39	-	-
Elever i åk 9: På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter, positiva svar, andel (%)	-	-	43,8	-
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)	71	51	69	65
Medborgarundersökningen - Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)	-	-	87,2	81,3
Idrottsföreningar med flickdominerad verksamhet, andel (%)	18	15	16	-
Idrottsföreningar med pojkdominerad verksamhet, andel (%)	60	65	65	-
Idrottsföreningar med varken pojk- eller flickdominerad verksamhet, andel (%)	22	20	19	-

Läs mer om nyckeltalen

För analys av målbilden har nyckeltal från Kolada för mål 1, 5, 11 och 16 använts som underlag. Läs mer på kolada.se



Varberg är en magnet för kreativa människor med hållbara verksamheter

Bedömningen av målbilden görs med hjälp av nyckeltal, omvärldsbevakning och rapportering från förvaltningar och kommunala bolag.



Bedömning av målet

Bedömningen är oförändrad jämfört förra årets hållbarhetsboksut. Vi har utvecklats inom vissa områden och har kommit en bit på väg mot måluppfyllelse. Utvecklingen går åt rätt håll och för att vi ska förflytta oss från gul till grön nivå behövs ett fortsatt starkt arbete inom fokusområdena.

Fokusområden

Inom målbilden arbetar vi med följande fokusområden:

- Locka fler kreativa människor med hållbara verksamheter att etablera sig i Varbergs kommun
- Stimulera befintliga verksamheter avseende kreativ samverkan och hållbarhet

Vad gör vi bra?

- Varje fastighet inom Varbergs Fastighets AB har egen utvecklingsplan och vision.
- Förskole- och grundskoleförvaltningen samt utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen har en god samverkan kring skola-arbetsliv med näringsliv och kommunens verksamheter, vilket gör eleverna bättre rustade i sina val av framtida studier och arbete.

- Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen erbjuder genom Campus och vuxenutbildningen riktade utbildningar för bristyrket solcellsmontör.
- Kommunstyrelsens forum Företagslotsen som bedrivs i samverkan inom koncernen underlättar för nystartade likväl som etablerade företagare att navigera i frågor som rör myndighetsutövning och gör processen både kortare och effektivare.

Nytt för 2022

- Vår kommunala gymnasieskola utsågs som bäst i Sverige på UF-företag 2022 med inriktning på cirkulär ekonomi.

Vad kan vi göra bättre?

I vårt arbete med att se till att Varberg är en magnet för kreativa människor med hållbara verksamheter kan vi göra följande bättre:

- Vi kan utveckla vårt arbete med att föra dialog mellan kommun och näringsliv kring upphandling.
- Vi kan vidareutveckla samverkan mellan hyresgästerna i våra affärsfastigheter.
- Vi kan underlätta ungdomsproducerad och föreningsdriven verksamhet med socialt fokus.
- Vi skulle kunna ta ett samlat grepp kring hur vi arbetar med stora evenemang i kommunen, på ett hållbart sätt, för att stärka Varbergs platsvarumärke.

Hållbarhet i praktiken

Exempel på hur Varbergs kommun arbetar med de lokala hållbarhetsmålen i praktiken:

[Hållbara affärsmodeller hos unga företagare](#)

[Företagslotsen förenklar](#)

Koppling till de globala målen

Det lokala målet **Varberg är en magnet för kreativa människor med hållbara verksamheter** grundar sig i följande Agenda 2030-mål:



Mål 1: Ingen fattigdom



Mål 4: God utbildning



Mål 5: Jämställdhet



Mål 7: Hållbar energi för alla



Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt



Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur



Mål 11: Hållbara städer och samhällen



Varberg är en magnet för kreativa människor med hållbara verksamheter

Nyckeltal Kolada (Här visas exempel på nyckeltal som analysen baserats på. Fler nyckeltal finns på kolada.se.)

Agenda 2030	Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022
Mål 9	Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	79,9	83	86	86,2	93,2
	Företagsklimat enl, ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	70	72	74	76	77
	Företagsklimat enl, ÖJ (Insikt) - Totalt - Bemötande, NKI	78	80	80	82	84

Övriga nyckeltal

Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022
Nyregistrerade företag i Varbergs kommun	649	664	670	704	669

Läs mer om nyckeltalen

För analys av målbilden har nyckeltal från Kolada för mål 9 och 7 använts som underlag. Läs mer på kolada.se

Fortsatt arbete mot ett hållbart Varberg

Följande områden pekar hållbarhetsnätverket gemensamt ut som särskilt viktiga i det fortsatta arbetet mot ett mer hållbart Varberg:

Mer samverkan inom organisationen

Kommunkoncernen behöver arbeta mer effektivt och gränsöverskridande för att klara framtidens utmaningar. Ett hållbarhetsarbete med gott samarbete över organisatoriska gränser hjälper oss att se helheten och hitta sätt att samordna våra uppdrag och pågående insatser. Det skapar också bättre förutsättningar för att dela både kunskap och resurser samt knyta an till varandras externa nätverk och samarbeten. Hållbarhetsnätverket är ett exempel på en sådan satsning som vi kan fortsätta att utveckla.

Hållbarhetsbokslutet pekar också på behov av mer resurser inom några specifika områden, för att skapa förutsättningar för ett mer samlat och bättre samordnat arbete, exempelvis giffri miljö och klimatanpassning.

Kraftsamla tillsammans med andra

De utmaningar som världen står inför kan kommunen inte hantera ensam. Särskilt tydligt blir det när det gäller att bekämpa klimatförändringarna. För att kraftsamla i arbetet med våra hållbarhetsutmaningar behöver vi samverka med andra aktörer i Varberg och i länet. Alla i samhället behöver vara med för att göra de förändringar som krävs – kommunkoncernen, akademien, näringslivet, civilsamhället och invånarna.

Att förbättra – och samtidigt fortsätta med det vi gör bra

I hållbarhetsbokslutet identifieras inte bara utmaningar för framtiden, utan också det som kommunkoncernen gör bra. Vi behöver arbeta med de områden där vi har en förbättringspotential och sträva efter konkreta resultat, samtidigt som vi fortsätter att leverera inom de områden där tidigare prioriteringar redan lyft våra resultat.

Nyttja offentlig upphandling mer effektivt

Offentliga inköp och upphandlingar är vårt effektivaste styrmedel för att nå våra hållbarhetsmål. I Sverige görs varje år offentliga upphandlingar till ett värde av cirka 800 miljarder kronor (källa: Upphandlingsmyndigheten). Dessa inköp kan användas som en motor i omställningen till ett hållbart samhälle. Vi kan bli bättre på att ställa skarpa hållbarhetskrav inom samtliga hållbarhetsdimensioner. Detta kräver mer kunskap, samordning och resurser.

Helhetssyn och ett långsiktigt ekonomiskt tänk

Våra hållbarhetsutmaningar hänger ihop och det vi gör inom ett område för att nå målen påverkar andra områden. Ett exempel är klimatanpassning, där människors hälsa påverkas negativt om frågan inte hanteras väl i utformningen av inomhus- och utomhusmiljöer. En satsning kan ge flera sidonyttor och vara kostnadseffektiv i ett bredare perspektiv. Vi behöver lära oss mer om hur de olika hållbarhetsutmaningarna påverkar varandra och vilka nyttor och besparingar som uppstår.

Vi behöver också synliggöra värdet av att göra satsningar nu för att minska problem i framtiden. Ett exempel är satsningar på att förhindra att människor hamnar i utanförskap, vilket kapar kostnader längre fram. Ett annat exempel är åtgärder för klimatanpassning som minskar risken för oönskade problem och höga kostnader, kopplat till extrema väderhändelser.

Det är angeläget att hitta nya arbetssätt och ekonomiska modeller för att hantera åtgärder som behöver göras inom en del av organisationen för att en oönskad effekt inte ska uppstå i en annan del. Vi behöver hitta kreativa sätt att ta oss an hinder som kan uppstå när olika delar av kommunkoncernen behöver samverka.

Fortsatt arbete mot ett hållbart Varberg

Fortsatt utveckling av vårt hållbarhetsarbete

Vi behöver utveckla styrningen inom hållbarhetsområdet och skapa ett mer systematiskt arbetssätt för att kunna nå våra mål. Vi behöver också hitta former för att effektivt nyttja den hållbarhetskompetens som finns i verksamhetens olika delar och stärka upp med ytterligare kompetens där det behövs.

Analysarbetet och uppföljningen som sammanfattas i det årliga hållbarhetsboks slutet kan fortsätta att utvecklas. Det är viktigt att identifiera de nyckeltal som ger oss bäst möjlighet att följa upp vårt arbete. Vissa perspektiv som blivit mer angelägna under de senaste åren saknas idag i hållbarhetsmålen målbilder och fokusområden, exempelvis inom området psykisk hälsa. Det finns också ett behov av att se över hållbarhetsmålen, utifrån att målperioden närmar sig sitt slut.

Kommunikation tar oss framåt

Vi behöver också förbättra vår kommunikation som ett stöd i hållbarhetsarbetet. Kommunikation kan **förenkla** och förklara komplexa frågor och **skickliggöra** organisationen, genom att fakta och kunskap förmedlas så att alla förstår vad vi behöver arbeta med. Kommunikation kan också **synliggöra** goda exempel, vilket skapar stolthet och visar att vi är en attraktiv arbetsgivare. Sist men inte minst kan vi **inspirera** civilsamhället till att vilja samverka med oss så att vi tillsammans kan nå målen.